

FI

FI

FI

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 2.7.2008
KOM(2008) 422 lopullinen

Ehdotus:

NEUVOSTON DIREKTIIVI

Euroopan yhteisön kansallisten varustamoyhdistysten keskusjärjestön (ECSA) ja Euroopan kuljetustyöntekijöiden liiton (ETF) merityötä koskevasta yleissopimuksesta (2006) tekemän sopimuksen täytäntöönpanosta ja direktiivin 1999/63/EY muuttamisesta

(komission esittämä)

PERUSTELUT

1) EHDOTUKSEN TAUSTA

- **Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet**

Tällä ehdotuksella on tarkoitus panna täytäntöön merityötä koskevasta yleissopimuksesta (2006) 19. toukokuuta 2008 tehty sopimus, jonka tekivät merenkulkualan työmarkkinaosapuolia edustavat tahot (Euroopan yhteisön kansallisten varustamoyhdistysten keskusjärjestö, jäljempänä 'ECSA', ja Euroopan kuljetustyöntekijöiden liitto, jäljempänä 'ETF').

Komissio katsoo, että merityötä koskevan yleissopimuksen (2006) määräysten sisällyttäminen yhteisön lainsäädäntöön lisää eurooppalaisten merenkulkijoiden kiinnostusta merenkulkualan työpaikkoihin ja auttaa näin luomaan uusia ja parempia työpaikkoja sekä merenkulkualan tasavertaiset toimintaedellytykset kaikkialla maailmassa, mikä on kaikkien osapuolten edun mukaista.

- **Yleinen tausta**

Merenkulkualalle on tyypillistä maailmanlaajuinen toiminta. Tämän vuoksi on erittäin tärkeää määritellä ja noudattaa aluksilla missä tahansa ominaisuudessa työskenteleviin merenkulkijoihin sovellettavia työskentelyolosuhteita sekä terveys- ja turvallisuusseikkoja koskevia maailmanlaajuisia vähimmäisvaatimuksia.

Kansainvälinen työjärjestö hyväksyi 23. helmikuuta 2006 merityötä koskevan yleissopimuksen (2006), jonka avulla pyritään kokoamaan yhteen johdonmukaiseen asiakirjaan kaikki kansainvälistä merityötä koskevat ajantasaiset normit. Yleissopimuksessa on koottu yhteen konsolidoituun asiakirjaan kaikki ILO:n vuodesta 1919 lähtien merityön alalla hyväksymät yleissopimukset ja suositukset, ja se muodostaa pohjan ensimmäiselle maailmanlaajuiselle merityösäännöstölle.

Komissio on ollut alusta saakka aktiivisesti mukana merityötä koskevan yleissopimuksen valmistelussa.

Neuvosto teki 7. heinäkuuta 2007 päätöksen, jolla jäsenvaltioille annettiin valtuutus ratifioida Euroopan yhteisön edun vuoksi merityötä koskeva Kansainvälisen työjärjestön yleissopimus (2006), mielellään ennen 31. joulukuuta 2010¹.

Perustamissopimuksessa työmarkkinaosapuolille annetaan sosiaalipolitiikan alalla ainutlaatuinen ja erittäin merkittävä asema yhteisön tasolla. Perustamissopimuksen 138 artiklan mukaan komissio kuulee työmarkkinaosapuolia yhteisön toiminnan mahdollisista suuntaviivoista ja suunnitellun ehdotuksen sisällöstä ennen kuin se tekee ehdotuksia sosiaalipolitiikan alalla. Komissio on kuullut työmarkkinaosapuolia siitä, onko suositeltavaa kehittää nykyistä yhteisön säännöstöä siten, että sitä mukautetaan, kodifioidaan tai täydennetään merityötä koskevan yleissopimuksen (2006) mukaisesti².

¹ EUVL L 161, 22.6.2007.

² KOM(2006) 287 lopullinen.

Työmarkkinaosapuolet päättivät käynnistää perustamissopimuksen 139 artiklan 1 kohdan mukaiset neuvottelut, ja allekirjoittivat 19. toukokuuta 2008 (ensimmäisen Euroopan meripäivän yhteydessä) yhteisen sopimuksen merityötä koskevasta yleissopimuksesta (2006).

Työmarkkinaosapuolet pyysivät perustamissopimuksen 139 artiklan mukaisesti, että komissio tekisi ehdotuksen neuvoston direktiiviksi, jonka avulla niiden solmima sopimus ja sopimuksen liite A pannaan täytäntöön yhteisön tasolla. Tällä asiakirjalla on tarkoitus vastata tuohon pyyntöön.

- **Voimassa olevat aiemmat säännökset**

Ehdotuksessa nimenomaisesti muutetaan Euroopan yhteisön kansallisten varustamoyhdistysten keskusjärjestön (ECSA) ja Euroopan unionin kuljetusalojen ammattiliiton (FST) tekemästä, merenkulkijoiden työajan järjestämistä koskevasta sopimuksesta 21. kesäkuuta 1999 annettua neuvoston direktiiviä 1999/63/EY³. Ehdotus sisältää myös merenkulkualalle lisäsäännöksiä, jotka koskevat nuorten työntekijöiden suojelusta 22. kesäkuuta 1994 annettua neuvoston direktiiviä 94/33/EY.

Suurinta osaa yhteisön työterveys- ja turvallisuussäännöksistä, jotka on annettu perustamissopimuksen 137 artiklan nojalla, sekä erityisesti toimenpiteistä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen edistämiseksi työssä 12. kesäkuuta 1989 annettua neuvoston direktiiviä 89/391/ETY sekä kyseisen direktiivin 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja erityisdirektiivejä sovelletaan kaikilta osin ehdotuksen kattamiin seikkoihin. Samoin menetellään seuraavien direktiivien säännösten osalta: terveydelle ja turvallisuudelle asetettavista vähimmäisvaatimuksista aluksilla tapahtuvan sairaanhoidon parantamiseksi 31. maaliskuuta 1992 annettu neuvoston direktiivi 92/29/ETY sekä työntekijöiden suojelemisesta vaaroilta, jotka liittyvät asbestialtistukseen työssä, 19. syyskuuta 1983 annettu neuvoston direktiivi 83/477/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiiveillä 91/382/ETY ja 2003/18/EY.

Merenkulkijoiden sairaanhoitoa koskevat ehdotuksen säännökset sisältyvät direktiiviin 92/29/ETY ja työterveyttä ja –turvallisuutta ja tapaturmien ehkäisyä koskevat säännökset direktiiviin 89/391/ETY.

- **Johdonmukaisuus suhteessa unionin muuhun politiikkaan ja muihin tavoitteisiin**

Ehdotus liittyy uudistettuun Lissabonin kasvu- ja työllisyysstrategiaan. Sen avulla pyritään luomaan uusia ja parempia työpaikkoja, joiden avulla Euroopasta tulee entistä

³ EYVL L 167, 2.7.1999.

dynaamisempi ja kilpailukykyisempi.

Komissio on antanut täyden tukensa EU:n yhdenmetyt meripolitiikan⁴ soveltamisalaan kuuluvalla ”sosiaaliselle vuoropuhelulle, jota käydään merityön normeja koskevan ILO:n yleissopimuksen sisällyttämisestä yhteisön lainsäädäntöön”.

Lisäksi komissio on painottanut tiedonannossaan (KOM(2007) 591 lopullinen), että se aikoo ”työskennellä jatkossakin vahvistaakseen kansainvälistä sääntelykehystä erityisesti edistämällä kansainvälisten normien ratifiointia ja täytäntöönpanoa ja kansainvälisten sopimusten avulla, jotka tehdään kolmansien maiden kanssa ja jotka sisältävät sosiaalilausekkeita ja tasa-arvoista kohtelua koskevia lausekkeita”⁵.

2) KUULEMISET JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

• Intressitahojen kuuleminen

Perustamissopimuksen 139 artiklan 1 kohdan mukaisesti työmarkkinaosapuolten välinen vuoropuhelu yhteisön tasolla voi johtaa osapuolten niin halutessa sopimussuhteisiin, mukaan lukien sopimusten tekeminen. Perustamissopimus ei edellytä ennalta kuulemista tällaisessa tapauksessa.

• Asiantuntijatiedon käyttö

Ulkopuolista asiantuntemusta ei tarvittu.

• Vaikutusten arviointi

Ei sovelleta.

3) EHDOTUKSEEN LIITTYVÄT OIKEUDELLISET NÄKÖKOHDAT

• Ehdotetun toimen lyhyt kuvaus

Tällä ehdotuksella on tarkoitus panna täytäntöön merityötä koskevasta yleissopimuksesta (2006) 19. toukokuuta 2008 tehty sopimus, jonka tekivät merenkulkualan työmarkkinaosapuolia edustavat tahot ECSA ja ETF.

Ehdotuksella muutetaan myös 21. kesäkuuta 1999 annettua neuvoston direktiiviä 1999/63/EY, kuitenkin ainoastaan merityötä koskevan yleissopimuksen (2006) määräysten osalta.

⁴ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Euroopan unionin yhdenmetyt meripolitiikka (KOM(2007) 575 lopullinen).

⁵ Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle - Sosiaalisen sääntelykehysten uudelleenarvioimisesta uusien ja parempien merenkulkualan työpaikkojen luomiseksi EU:ssa (perustamissopimuksen 138 artiklan 2 kohdan mukaisen työmarkkinaosapuolten kuulemisen ensimmäinen vaihe yhteisön tasolla).

- **Oikeusperusta**

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 139 artiklan 2 kohdassa määrätään, että ”yhteisön tasolla tehdyt sopimukset pannaan täytäntöön (...) 137 artiklassa tarkoitettujen kysymysten osalta allekirjoittajaosapuolten yhteisestä pyynnöstä, neuvoston komission ehdotuksesta tekemällä päätöksellä”. ECSA:n ja ETF:n tekemä sopimus merityötä koskevasta yleissopimuksesta (2006) käsittelee työoloja ja sisältää määräyksiä työntekijöiden terveydestä ja turvallisuudesta, ja tähän osa-alueeseen sovelletaan perustamissopimuksen 137 artiklan 1 kohtaa. Kyseessä on asia, josta neuvosto voi päättää määräenemmistöllä. Sen vuoksi perustamissopimuksen 139 artiklan 2 kohta muodostaa asianmukaisen oikeusperustan komission ehdotukselle.

Komission tiedonannossa ”Yhteisön tason työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun mukauttaminen ja edistäminen”⁶ korostetaan, että ”ennen kuin sopimuksen täytäntöönpanoa koskeva lainsäädäntöehdotus esitetään neuvostolle, komissio tekee arvioinnin, jossa otetaan huomioon sopimuspuolten edustavuus, niiden toimivalta ja sopimuksen kunkin lausekkeen laillisuus yhteisön lainsäädäntöön nähden sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskevat säännökset”.

Arviointi toteutettiin seuraavasti:

1. Sopimuspuolten edustavuus ja toimivalta

Neuvoston päätöksen tai direktiivin avulla luultavasti toimeenpantavista sopimuksista neuvottelemaan valtuutettavien ja kuultavien työmarkkinaosapuolten legitiimiys perustuu edustavuuteen. Komissio teki vuonna 2006 selvityksen meri- ja rannikkovesiliikenteen työmarkkinaosapuolista. Sen mukaan ETF ja ECSA täyttävät ne edellytykset, jotka on asetettu 20. toukokuuta 1998 annetussa tiedonannossa (KOM(1998) 322 lopullinen), joten niiden nimeäminen Euroopan tasolla toimiviksi alan työmarkkinaosapuoliksi voidaan vahvistaa.

- a) ETF

Selvityksessä todetaan, että ETF:ssä on jokaisesta tarkasteltavana olevasta maasta vähintään yksi jäsen. Useista maista on monia jäseniä. Yhteensä 54 järjestöä tarkasteltavina olevista maista on suoraan ETF:n jäseniä. Tarkastelluista ammattijärjestöistä 70,7 prosenttia on joko suoraan tai epäsuoraan (katto-organisaatioiden kautta) ETF:n jäseniä.

Mikäli kansallisten ammattijärjestöjen alakohtaista jäsenyyttä koskevat tiedot antavat riittävästi tietoa niiden suhteellisesta vaikutusvallasta, voidaan todeta, että ETF kattaa merkittävimmät ammattijärjestöt kyseisellä alalla. Poikkeuksena ovat Kypros ja Ruotsi, joissa merkittävät ammattijärjestöt eivät kuulu ETF:ään. ETF:ään kuuluu kuitenkin näissä tapauksissa muita merkittäviä ammattiliittoja. Käytettävissä olevien tietojen perusteella todetaan, että kahta alan ETF-jäsentä (Liettuan LJS ja Portugalin

⁶ Komission tiedonanto — Yhteisön tason työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun mukauttaminen ja edistäminen, KOM(1998) 322 lopullinen, 20.5.1998. Ks. myös komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille sosiaalipolitiikkaa koskevan pöytäkirjan täytäntöönpanosta, asiakirja KOM(93) 600 lopullinen, 14.12.1993.

OFICIAISMAR-FSM) lukuunottamatta kaikki ovat mukana työehtosopimusneuvotteluissa.

Muut Euroopan tason organisaatiot kuin ETF edustavat ainoastaan pientä määrää alakohtaisista ammattiliitoista ja maista.

Kyseessä ovat seuraavat: UNI Europa, jolla on kuusi jäsentä yhteensä kolmessa maassa, Nordic Transport Workers' Federation (NTF), jolla on viisi jäsentä yhteensä kolmessa maassa, European Federation of Public Service Unions (EPSU), jolla on neljä jäsentä yhteensä kolmessa maassa, European Federation of Trade Unions in the Food, Agriculture and Tourism Sectors and Allied Branches (EFFAT) ja European Mine, Chemical and Energy Workers' Federation (EMCEF), joilla kullakin on kolme jäsentä yhteensä kolmessa maassa, European Metalworkers' Federation (EMF), jolla on kolme jäsentä yhteensä kahdessa maassa, Nordic Ship Officers' Congress (NFBK), jolla on kaksi jäsentä yhteensä kahdessa maassa, European Federation of Building and Woodworkers (EFBWW) ja the European Federation of Retired and Older People (FERPA), joilla kullakin on kaksi jäsentä yhdessä maassa, ja European Trade Union Committee for Textiles: Clothing and Leather (ETUF:TCL), EURO-WEA, NordIng, EMPA ja Fédération des Cadres de l'Énergie et de la Recherche, joilla kullakin on yksi jäsen.

Edellä mainitusta tarkastelusta käy selvästi ilmi ETF:n oikeutettu asema alan työntekijöiden edustajana. Erityisesti on huomattava, että monet edellä luetelluista jäsenyyksistä muissa liitoissa kuvastavat pikemminkin jäsenten toimialojen päällekkäisyyttä kuin todellista kuulumista meri- ja rannikkovesiliikenteen alaan.

b) ECSA

Tarkastelussa oli mukana 24 maata, joista 21:ssä ECSA toimii kattojärjestönä kansallisten jäsentensä kautta. Tšekki, Latvia ja Romania eivät ole mukana. Jäsenten puuttuminen kolmesta jäsenvaltiosta voi herättää kysymyksiä siitä, onko edustavuus riittävää, kun sitä verrataan edellä mainittuun komission asettamaan edellytykseen riittävästä kattavuudesta jäsenvaltioissa. Yhdistyksiä, jotka kuuluvat tai eivät kuulu ECSA:an, toimii rinnakkain Kyproksella, Tanskassa, Suomessa, Kreikassa, Irlannissa, Italiassa ja Ruotsissa.

Vertailukelpoisten jäsenyystietojen puute vaikeuttaa näissä maissa toimivien jäsenten ja ei-jäsenten suhteellisen merkittävyyden arviointia. Jos otetaan merkittävyyden osoittimeksi järjestön asema työehtosopimusneuvotteluissa, on selvää, että merkittävimmät järjestöt Kyprokselta, Tanskasta, Suomesta ja Italiasta ovat jäseninä. Eräät Kreikassa, Irlannissa ja Ruotsissa työehtosopimuksista neuvottelevat merkittävät työnantajajärjestöt (kuten EEA, the Union of Domestic Ferries, IBEC ja SARF) eivät kuulu ECSA:an.

On myös maita (kuten Viro, Irlanti, Liettua, Malta, Puola, Portugali, Ruotsi, Slovenia ja Yhdistynyt kuningaskunta), joissa ECSA:n jäsenet eivät osallistu työehtosopimusneuvotteluihin. Näissä maissa mikään muu järjestö ei osallistu työehtosopimusneuvotteluihin (paitsi Irlannissa ja Ruotsissa). Tämä johtuu siitä, että näissä maissa (Ruotsia lukuun ottamatta) monia työnantajia käsittäviä alakohtaisia työehtosopimuksia ei ole vaan yritykset itse hoitavat työehtosopimusneuvottelut. Irlannissa (yksittäisten yritysten puolesta) ja Ruotsissa (monen työnantajan

neuvottelut), työehtosopimusneuvottelut hoitaa työnantajajärjestö, joka ei kuulu ECSA:an.

ETF:ään verrattuna ECSA:lla on enemmän sellaisia jäseniä, jotka eivät osallistu työehtosopimusneuvotteluihin. Näiden järjestöjen päätehtävänä eivät siis ole työmarkkinasuhteet. Jotkin ECSA:n jäsenet saattavat osallistua työmarkkina-asioihin ainoastaan kuulemismenettelyjen kautta tai osallistumalla kolmitahoisten elinten toimintaan. Ne saattavatkin pitää itseään enemmän teollisuudenalan järjestönä kuin työmarkkinaosapuolena. ECSA:n jäsenet osallistuvat työehtosopimusneuvotteluihin kymmenessä maassa (Itävallassa, Belgiassa, Kyproksella, Saksassa, Tanskassa, Espanjassa, Suomessa, Ranskassa, Italiassa ja Alankomaissa).

Työnantajajärjestöjen jäsenyyden tarkastelusta käy ilmi, että alakohtaisten työnantajajärjestöjen ja muiden Euroopan tason kattojärjestöjen kuin ECSA:n välillä ei ole hallinnollista yhteyttä. Jäsenyydestä on tietoja ainoastaan kansainvälisesti toimivista liitoista, joita ovat muun muassa International Chamber of Shipping (ICS), International Shipping Federation (ISF), Baltic and International Maritime Council (BIMCO), INTERTANKO ja INTERCARGO.

Edellä mainitusta käy selvästi ilmi ECSA:n merkittävyys alan työnantajien Euroopan tason edustajana.

c) Neuvotteluvaltuus

Sekä ETF että ECSA on valtuutettu osallistumaan Euroopan työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun yhteydessä käytäviin neuvotteluihin. ETF:llä ei kuitenkaan ole pysyvää valtuutusta. Sillä on väliaikainen valtuutus neuvotella jäsentensä puolesta tapauskohtaisesti.

2. Sopimuslausekkeiden laillisuus

Komissio on tutkinut sopimuksen kaikki lausekkeet eikä ole havainnut niissä mitään yhteisön lainsäädännön vastaisuuksia. Jäsenvaltioiden velvollisuudet eivät johdu suoraan työmarkkinaosapuolten sopimuksesta vaan sopimuksen täytäntöönpanemiseksi tehdyistä järjestelyistä, jotka koskevat direktiivin soveltamista.

Sopimuksen sisältö ei ylitä perustamissopimuksen 137 artiklassa tarkoitettua toimivaltaa.

Sopimuksen osat, jotka edellyttävät voimassaolevan EU-lainsäädännön muuttamista, on esitetty tässä ehdotuksessa muutettaviksi.

Niiltä osin kuin sopimus käsittelee seikkoja, joista on jo olemassa säännöksiä yhteisön lainsäädännössä, sopimuksen viimeisissä määräyksissä todetaan, että sopimus ei vaikuta mihinkään sellaiseen lakiin, tapaan tai sopimukseen, jolla turvataan merenkulkijoille suotuisimmat olosuhteet. Lisäksi ehdotuksessa turvataan yleinen säännöstö, erityisesti suotuisampaa kohtelua koskeva lauseke.

Näin ollen komissio katsoo, että kaikki ehdot ovat täyttyneet ja että se voi antaa ehdotuksen siitä, että sopimus pannaan täytäntöön neuvoston päätöksellä.

3. Pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskevat määräykset

Perustamissopimuksen 137 artiklan 2 kohdan mukaan sosiaalialalla annetussa lainsäädännössä vältetään säätämästä sellaisia hallinnollisia, taloudellisia tai oikeudellisia rasituksia, jotka vaikeuttaisivat pienten tai keskisuurten yritysten perustamista taikka niiden kehittämistä. Sopimuksessa ei tässä yhteydessä tehdä eroa pienten ja keskisuurten yritysten työntekijöiden ja muiden työntekijöiden välillä, eikä siinä anneta hallinnollisia, taloudellisia tai juridisia lisärajoituksia, jotka menisivät nykyistä yhteisön lainsäädäntöä pidemmälle. Näin ollen komission päätelmä on, että sopimus on pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskevien säännösten mukainen.

Perustamissopimuksen 139 artiklan 2 kohdassa ei määrätä Euroopan parlamentin kuulemisesta, kun kyseessä on työmarkkinaosapuolten komissiolle osoittama pyyntö. Komissio on kuitenkin toimittanut ehdotuksen Euroopan parlamentille, jotta se voi tarvittaessa toimittaa lausuntonsa komissiolle ja neuvostolle. Samoin on menetelty Euroopan talous- ja sosiaalikomitean sekä alueiden komitean suhteen.

• Toissijaisuusperiaate

Toissijaisuusperiaatetta sovelletaan, koska asia, jota ehdotus koskee, ei kuulu yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan.

Ehdotuksen tavoitteita ei voida saavuttaa riittäväällä tavalla pelkästään jäsenvaltioiden toimin seuraavista syistä:

Yhteisön toimia tarvitaan ensiksikin, koska työmarkkinaosapuolet ovat vakuuttuneita siitä, että asiassa tarvitaan yhteisön toimia, ja ne ovat perustamissopimuksen 139 artiklan 1 kohdan mukaisesti tehneet yhteisön tason sopimuksen ja pyytäneet, että sopimus pannaan täytäntöön komission ehdotuksesta tehdyllä neuvoston päätöksellä perustamissopimuksen 139 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Toiseksi on syytä luoda merenkulkualalle normit, jotka vastaavat sen maailmanlaajuisista toimintaympäristöä.

Lisäksi direktiiviehdotus täydentää jäsenvaltioiden lainsäädäntöä luomalla vähimmäisnormit, joiden avulla merenkulkijoiden työskentelyolosuhteita parannetaan. Nämä puitteet selventävät tilannetta alan yritysten kannalta, edistävät reilua kilpailua sisämarkkinoilla ja auttavat kitkemään epätoivottuja ilmiöitä kuten sosiaalista polkumyyntiä.

Ehdotuksen tavoitteet voidaan saavuttaa paremmin yhteisön toimilla seuraavista syistä:

Ehdotus sisältää sellaisia muutoksia olemassa olevaan EU-lainsäädäntöön, joilla on tarkoitus saattaa lainsäädäntö ajan tasalle erityyppisiä koskevan yleissopimuksen (2006) mukaisesti. Tätä tavoitetta ei voida saavuttaa kansallisen lainsäädännön kautta.

Direktiivin avulla pystytään saattamaan direktiivin tarkoittaman erityyppisiä koskevan yleissopimuksen (2006) normit samanaikaisesti voimaan ja saattamaan ne osaksi kansallista lainsäädäntöä yhdenmukaisesti kaikissa jäsenvaltioissa.

Ehdotuksen avulla sopimukseen sovelletaan EU-lainsäädännön mukaisia erityisiä täytäntöönpanotoimenpiteitä.

Näin ollen ehdotus on toissijaisuusperiaatteen mukainen.

- **Suhteellisuusperiaate**

Neuvoston direktiivi täyttää suhteellisuusperiaatteen vaatimuksen, koska siinä vahvistetaan ainoastaan tavoitteet.

Näin ollen ehdotus antaa mahdollisuuden valita konkreettiset täytäntöönpanotoimet joustavasti. Direktiivi on tiukasti rajattu kattamaan ainoastaan merityötä koskevaan yleissopimukseen (2006) sisältyvien ajantasaisesti asetettujen normien saattaminen osaksi EU-lainsäädäntöä.

- **Säätelytavan valinta**

Ehdotettu säädös: direktiivi.

Muut vaihtoehdot eivät soveltuisi seuraavista syistä:

Ehdotuksella muutetaan voimassa olevaa EU-lainsäädäntöä, mikä edellyttää säädöksen antamista.

Lisäksi termiä 'päätös' käytetään perustamissopimuksen 139 artiklan 2 kohdassa yleisessä merkityksessä, joten säädöstyyppi voidaan valita perustamissopimuksen 249 artiklan mukaisesti. Komission tehtävänä on ehdottaa neuvostolle, mikä kolmesta edellä mainitussa artiklassa mainitusta sitovasta säädöstyypistä (asetus, direktiivi vai päätös) olisi asianmukaisin. Tässä tapauksessa, kun otetaan huomioon työmarkkinaosapuolten tekemän sopimuksen luonne ja sisältö, on selvää, että sitä on parasta soveltaa epäsuorasti jäsenvaltioiden ja/tai työmarkkinaosapuolten toimesta osaksi kansallista lainsäädäntöä saatettujen säännösten muodossa. Näin ollen soveltuvin väline on neuvoston direktiivi. Komissio katsoo myös, että annettujen sitoumusten mukaisesti sopimusta ei tule sisällyttää ehdotuksen tekstiin vaan sen liitteeksi.

4) TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia yhteisön talousarvioon.

5) LISÄTIEDOT

- **Vastaavuustaulukko**

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kirjallisina kansalliset säännökset, joilla direktiivi saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, sekä kyseisten säännösten ja tämän direktiivin välinen vastaavuustaulukko.

- **Euroopan talousalue**

Ehdotus on ETAn kannalta merkittävä, minkä vuoksi se on ulotettava koskemaan myös ETAa.

- **Ehdotuksen yksityiskohtaiset perustelut**

Ehdotuksen rakenne on seuraava:

1 artikla

Tämän artiklan tarkoituksena on ainoastaan tehdä työmarkkinaosapuolten välisestä sopimuksesta velvoittava, mikä on perustamissopimuksen 139 artiklan 2 kohdan mukaisesti tehdyn neuvoston päätöksen tavoite.

2 artikla

Tällä artiklalla muutetaan neuvoston direktiiviä 1999/63/EY siten, että se vastaa työmarkkinaosapuolten tekemää sopimusta.

3 artikla

Direktiivin 3 artiklassa todetaan, että direktiivissä säädetään ainoastaan vähimmäisvaatimuksista. Jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön toimenpiteitä, jotka ovat tätä suotuisampia työntekijöille. Tavoitteena on selväsanaisesti varmistaa nykyinen työntekijöiden työsuojelutaso ja varmistaa, että sovelletaan aina sitä normia, jossa työsuojeluvaatimukset ovat tiukimmat. Lisäksi ehdotuksen 3 artiklan 4 kohdan tavoitteena on varmistaa, ettei sopimuksen normin A4.2 5 kappaleen b kohta, jonka mukaan varustamon vastuuta voidaan rajoittaa tietyissä tapauksissa, vaikuta direktiivin 89/391/ETY 5 artiklan mukaiseen yleisperiaatteeseen työnantajan vastuusta

4–7 artikla

Direktiivin 4–7 artikla sisältää tavanomaiset säännökset, jotka liittyvät direktiivin saattamiseen osaksi kansallista lainsäädäntöä. Niihin sisältyy velvollisuus säätää säännösten rikkomisesta määrättävistä seuraamuksista, joiden on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Direktiivin 6 artiklassa viitataan direktiivin voimaantulopäivään. Työmarkkinaosapuolten sopimus ei tule voimaan ennen kuin merityötä koskeva yleissopimus (2006) tulee voimaan. Työmarkkinaosapuolten toivomuksen mukaisesti direktiivin voimaantulopäivä on sama kuin merityötä koskevan yleissopimuksen (2006) voimaantulopäivä. Koska voimaantulopäivä ei ole tiedossa, päiväyksen kohta on jätetty avoimeksi ja siihen on liitetty lyhyt selitys asiasta.

Ehdotus:

NEUVOSTON DIREKTIIVI

Euroopan yhteisön kansallisten varustamoyhdistysten keskusjärjestön (ECSA) ja Euroopan kuljetustyöntekijöiden liiton (ETF) merityötä koskevasta yleissopimuksesta (2006) tekemän sopimuksen täytäntöönpanosta ja direktiivin 1999/63/EY muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 139 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Työmarkkinaosapuolet voivat perustamissopimuksen 139 artiklan 2 kohdan mukaisesti pyytää yhteisesti, että yhteisön tasolla tehdyt sopimukset pannaan täytäntöön neuvoston komission ehdotuksesta tekemällä päätöksellä.
- (2) Kansainvälinen työjärjestö hyväksyi 23 päivänä helmikuuta 2006 merityötä koskevan yleissopimuksen (2006), jonka avulla pyritään kokoamaan yhteen johdonmukaiseen asiakirjaan mahdollisimman kattavasti kaikki ajantasaiset normit olemassa olevista alan yleissopimuksista ja suosituksista sekä kansainvälisten työtä koskevien yleissopimusten sisältämät peruseriaatteet.
- (3) Komissio on kuullut työmarkkinaosapuolia perustamissopimuksen 138 artiklan 2 kohdan mukaisesti siitä, onko suositeltavaa kehittää nykyistä yhteisön säännöstöä siten, että sitä mukautetaan, kodifioidaan tai täydennetään merityötä koskevan yleissopimuksen (2006) mukaisesti⁷.
- (4) Euroopan yhteisön kansallisten varustamoyhdistysten keskusjärjestö (ECSA) ja Euroopan unionin kuljetustyöntekijöiden liitto (ETF) ovat ilmoittaneet 29 päivänä syyskuuta 2006 komissiolle halustaan ryhtyä neuvotteluihin perustamissopimuksen 138 artiklan 4 kohdan mukaisesti.
- (5) Edellä mainitut järjestöt tekivät 19 päivänä toukokuuta 2008 sopimuksen merityötä koskevasta yleissopimuksesta (2006) tavoitteenaan varmistaa merenkulkualan tasavertaiset toimintaedellytykset kaikkialla maailmassa. Tässä sopimuksessa ja sen

⁷ KOM(2006) 287 lopullinen.

liitteessä pyydetään yhteisesti, että komissio panisi sopimuksen ja sen liitteen täytäntöön neuvoston komission ehdotuksesta tekemällä päätöksellä perustamissopimuksen 139 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

- (6) Sopimusta sovelletaan missä tahansa jäsenvaltiossa rekisteröidyillä ja/tai minkä tahansa jäsenvaltion lipun alla purjehtivilla aluksilla työskenteleviin merenkulkijoihin.
- (7) Sopimuksella muutetaan Euroopan yhteisön kansallisten varustamoyhdistysten keskusjärjestön (ECSA) ja Euroopan unionin kuljetusalojen ammattiliiton (FST) Brysselissä 30 päivänä syyskuuta 1998 tekemää merenkulkijoiden työajan järjestämistä koskevaa sopimusta.
- (8) Edellä mainituista syistä olisi vastaavasti muutettava 21 päivänä kesäkuuta 1999 annettua neuvoston direktiiviä 1999/63/EY⁸, jonka liitteenä eurooppalainen sopimus merenkulkijoiden työajan järjestämisestä on.
- (9) Soveltuva väline sopimuksen täytäntöönpanoa varten on perustamissopimuksen 249 artiklan mukaisesti direktiivi.
- (10) Sopimus tulee voimaan samanaikaisesti kuin erityyötä koskeva yleissopimus (2006), ja työmarkkinaosapuolet toivovat, että direktiivin kansalliset täytäntöönpanotoimet eivät tulisi voimaan ennen erityyötä koskevan yleissopimuksen (2006) voimaantuloa.
- (11) Sellaisten sopimuksessa käytettyjen käsitteiden osalta, joita ei ole siinä erityisesti määritelty, tässä direktiivissä jätetään jäsenvaltioiden tehtäväksi määritellä nämä käsitteet kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaisesti, kuten on tehty muissakin sosiaalipolitiikan alan direktiiveissä, joissa käytetään vastaavanlaisia käsitteitä, edellyttäen, että kyseiset määritelmät ovat sopimuksen sisällön mukaisia.
- (12) Tavoitteita ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, ja koska ne voidaan toimien laajuuden ja vaikutusten vuoksi toteuttaa paremmin yhteisön tasolla, yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (13) Komissio on laatinut direktiiviehdotuksensa yhteisön tason työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun mukauttamisesta ja edistämisestä 20 päivänä toukokuuta 1998 antamansa tiedonannon mukaisesti ottaen huomioon allekirjoittaneiden osapuolten edustavuuden ja sopimuksen lausekkeiden lainmukaisuuden.
- (14) Paremmasta lainsäädännöstä toimielinten välillä tehdyn sopimuksen 34 kohdan mukaisesti jäsenvaltioita kannustetaan laatimaan itseään varten ja yhteisön edun vuoksi omia taulukoitaan, joista ilmenee mahdollisuuksien mukaan direktiivin ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamista koskevien toimenpiteiden välinen vastaavuus, ja julkaisemaan ne.
- (15) Jäsenvaltiot voivat antaa direktiivin täytäntöönpanon työmarkkinaosapuolten tehtäväksi näiden yhteisestä pyynnöstä sillä edellytyksellä, että jäsenvaltiot toteuttavat

⁸ EYVL L 167, 2.7.1999.

kaikki tarvittavat toimenpiteet voidakseen jatkuvasti taata tässä direktiivissä säädettyjen tulosten saavuttamisen.

- (16) Tämän direktiivin säännökset eivät kuitenkaan rajoita minkään niitä tarkempien ja/tai paremman suojan merenkulkijoille tarjoavien, olemassa olevien yhteisön säännösten soveltamista.
- (17) On varmistettava, että noudatetaan puitedirektiivin 89/391/ETY 5 artiklassa ja erityisesti sen 1 ja 3 kohdassa⁹ tarkoitettua yleistä periaatetta työnantajan velvollisuudesta.
- (18) Direktiiviä ei voida käyttää perusteena alentamaan sen liitteenä olevassa sopimuksessa tarkoitetuilla aloilla toimivien työntekijöiden yleistä suojelun tasoa.
- (19) Tässä direktiivissä ja sopimuksessa vahvistetaan työsuojelun vähimmäistaso. Jäsenvaltioille ja/tai työmarkkinaosapuolille on annettava mahdollisuus pitää voimassa tai ottaa käyttöön tätä direktiiviä tai sopimusta suotuisampia määräyksiä.
- (20) Komissio on ilmoittanut asiasta Euroopan parlamentille sekä Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sosiaalipolitiikkaa koskevan sopimuksen täytäntöönpanosta 14 päivänä joulukuuta 1993 antamansa tiedonannon mukaisesti lähettämällä niille direktiiviehdotuksen tekstin, jonka liitteenä on kyseinen sopimus.
- (21) Tämä säädös on Euroopan unionin perusoikeuskirjaan sisältyvien perusoikeuksien ja periaatteiden mukainen, ja erityisesti perusoikeuskirjan 31 artiklan mukainen, jossa säädetään, että jokaisella työntekijällä on oikeus sellaisiin työoloihin, jotka ovat hänen terveytensä, turvallisuutensa ja ihmisarvonsa mukaisia, ja oikeus enimmäistyöajan rajoitukseen sekä päivittäisiin ja viikoittaisiin lepojaksoihin ja palkalliseen vuosilomakauteen.
- (22) Sopimuksen täytäntöönpanolla edistetään perustamissopimuksen 136 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden toteuttamista,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Tällä direktiivillä pannaan täytäntöön liitteessä esitetty merenkulkualan työmarkkinaosapuolten (ECSA ja ETF) 19 päivänä toukokuuta 2008 tekemä sopimus erityistä koskevasta yleissopimuksesta.

2 artikla

Muutetaan direktiivin 1999/63/EY liite seuraavasti:

1. Lisätään 1 lausekkeeseen 3 kohta seuraavasti:

⁹ EYVL L 183, 29.6.1989.

”3. Jos syntyy epätietoisuutta siitä, voidaanko jotakin henkilöryhmää pitää tässä sopimuksessa tarkoitettuina merenkulkijoina, asian ratkaisee kunkin jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen asiaankuuluvia varustamojen ja merenkulkijoiden järjestöjä kuultuaan. Tältä osin otetaan asianmukaisella tavalla huomioon Kansainvälisen työjärjestön (merenkulkualaa koskevan) 94. yleiskokouksen päätöslauselma ammattiryhmiä koskevasta tiedosta.”

2. Korvataan 2 lausekkeen c ja d kohta seuraavasti:

”c) ’merenkulkijalla’ henkilöä, joka työsuhteessa tai muutoin toimii tai työskentelee jossakin ominaisuudessa aluksella, johon tätä sopimusta sovelletaan;”

”d) ’varustamolla’ aluksen omistajaa tai muuta organisaatiota tai henkilöä, esimerkiksi laivanisäntää, edustajaa tai huoltovarustamoaa, joka on ottanut vastuun aluksen toiminnasta ja joka on sen hyväksyessään sitoutunut vastaamaan tähän sopimukseen perustuvista varustamon velvollisuuksista ja vastuista riippumatta siitä, vastaako joistakin tehtävistä varustamon puolesta muu organisaatio tai henkilö.”

3. Korvataan 6 lauseke seuraavasti:

”1. Alle 18-vuotiaiden merenkulkijoiden yötyö on kiellettyä. Tässä lausekkeessa yö määritellään kansallisen lain ja käytännön mukaisesti. Sen on kestettävä vähintään 9 tuntia ja alettava viimeistään keskiyöllä ja päättyttävä aikaisintaan kello 05.00.

2. Toimivaltainen viranomainen voi myöntää luvan poiketa ehdottomasta yötyön kiellosta edellyttäen, että

a) se häittää sellaista tietyille merenkulkijoille tarkoitettua vahvistettua koulutusohjelmaa, joka suoritetaan määrätyn aikataulun mukaisesti; tai

b) tietty tehtävä tai määrätty koulutusohjelma edellyttää, että poikkeuksen piiriin kuuluvat merenkulkijat suorittavat työtehtävät yöllä, ja viranomainen asiaankuuluvia varustamojen ja merenkulkijoiden järjestöjä kuultuaan toteaa, että työ ei vaaranna heidän terveyttään tai hyvinvointiaan.

3. Alle 18-vuotiaiden merenkulkijoiden ottaminen työsuhteeseen tai muuhun toimeen tai työhön on kiellettyä, jos työ saattaa vaarantaa heidän terveytensä tai turvallisuutensa. Toimivaltaisen viranomaisen on asiaankuuluvia varustamojen ja merenkulkijoiden järjestöjä kuultuaan määriteltävä tällaiset työt, ellei niitä määritellä kansallisissa laeissa tai määräyksissä, asiaankuuluvien kansainvälisten standardien mukaisesti.”

4. Korvataan 13 lauseke seuraavasti:

”1. Merenkulkijat, joilta puuttuu lääkärintodistus siitä, että heidän terveydentilansa ei ole esteenä laivatyön tekemiselle, eivät saa työskennellä aluksella.

2. Tästä voidaan poiketa ainoastaan tässä sopimuksessa määritellyissä tapauksissa.

3. Toimivaltaisen viranomaisen on edellytettävä, että merenkulkija, ennen kuin hän aloittaa työnsä aluksella, esittää voimassa olevan lääkärintodistuksen siitä, että hänen terveydentilansa ei ole esteenä laivatyön tekemiselle.

4. *Toimivaltaisen viranomaisen on määriteltävä lääkärintarkastuksen ja lääkärintodistuksen sisältö ottaen huomioon, että merenkulkijan lääkärintodistuksen on annettava asianmukainen kuva hänen terveydentilastaan hänen tehtäviinsä nähden; tämä edellyttää, että otetaan huomioon soveltuvat kansainväliset ohjeistot ja kuullaan asiaankuuluvia varustamojen ja merenkulkijoiden järjestöjä.*

5. *Tämä sopimus ei vaikuta kansainvälisen merenkulkijoiden koulutusta, pätevyyskirjoja ja vahdinpitoa koskevan vuodelta 1978 olevan yleissopimuksen, (STCW-yleissopimus), sellaisena kuin se on muutettuna, soveltamiseen. Toimivaltaisen viranomaisen on hyväksyttävä STCW-yleissopimuksen vaatimusten mukainen terveystodistus tämän lausekkeen 1 ja 2 kohdan soveltamiseksi. Niiden merenkulkijoiden osalta, joita STCW-yleissopimus ei koske, on hyväksyttävä myös kyseisiä vaatimuksia sisällöltään vastaavat lääkärintodistukset.*

6. *Lääkärintodistuksen voi antaa vain asianmukaisesti laillistettu pätevä lääkäri tai, jos kysymyksessä on ainoastaan näkökykyä koskeva todistus, pätevä henkilö, jonka antaman todistuksen toimivaltainen viranomainen hyväksyy. Lääkärintarkastuksia suorittavien lääkäreiden on lääkärinlausuntoja antaessaan oltava ammatillisesti riippumattomia.*

7. *Merenkulkijoille, joille ei ole myönnetty lääkärintodistusta tai joiden työkyky on rajoitettu aikaan, työhön tai liikennealueeseen liittyvästä syystä, on annettava mahdollisuus toiseen, riippumattoman lääkärin tai lääketieteellisen asiantuntijan suorittamaan lääkärintarkastukseen.*

8. *Jokaisessa lääkärintodistuksessa on erityisesti todettava, että*

- a) *asianomaisen merenkulkijan kuulo ja näkö ovat tyydyttävät samoin kuin värinäkö siinä tapauksessa, että sillä on vaikutusta työn suorittamiseen; ja*
- b) *merenkulkijalla ei ole vikaa tai vammaa, jota laivatyö pahentaisi tai jonka johdosta hän tulisi kykenemättömäksi työhön tai vaarantaisi muiden aluksella olevien henkilöiden terveyden.*

9. *Elleivät merenkulkijan työtehtävät tai STCW-yleissopimus edellytä lyhyempää voimassaoloaika,*

- a) *merenkulkijan lääkärintodistus on voimassa enintään kaksi vuotta, paitsi jos merenkulkija on alle 18-vuotias, jolloin sen voimassaoloaika on enintään yksi vuosi;*
- b) *merenkulkijan värinäköä koskeva todistus on voimassa enintään kuusi vuotta.*

10. *Pakottavissa tapauksissa toimivaltainen viranomainen voi antaa merenkulkijalle luvan työskennellä ilman voimassa olevaa lääkärintodistusta seuraavaan poikkeamissatamaan asti, jossa merenkulkija voi hankkia pätevän lääkärin antaman lääkärintodistuksen edellyttäen, että*

- a) *lupa on voimassa enintään kolme kuukautta; ja*
- b) *asianomaisen merenkulkijan lääkärintodistus on äskettäin vanhentunut.*

11. Jos todistuksen voimassaoloaika päättyy matkan aikana, todistus on kuitenkin voimassa seuraavaan poikkeamissatamaan asti, jossa merenkulkija voi saada pätevän lääkärin antaman lääkärintodistuksen edellyttäen, että tällainen ajanjakso ei ylitä kolmea kuukautta.

12. Merenkulkijoilla, jotka työskentelevät vakituisesti kansainväliseen liikenteeseen käytettävillä aluksilla, on oltava ainakin englanninkielinen lääkärintodistus.

13. Terveystarkastuksen luonteesta ja lääkärintodistukseen sisällytettävistä tiedoista on kuultava asianomaisia varustamojen ja merenkulkijoiden järjestöjä.

14. Kaikkien merenkulkijoiden on käytävä säännöllisesti terveystarkastuksissa. Vahdinpitäjät, joilla on lääkäriltä saatu todistus yötyöstä aiheutuvista terveysongelmista, on siirrettävä mahdollisuuksien mukaan heille sopivaan päivätyöhön.

15. Edellä 13 ja 14 kohdassa tarkoitetun terveystarkastuksen on oltava ilmainen, ja lääkärillä on sitä koskeva vaitiolovelvollisuus. Tällaiset terveystarkastukset voidaan tehdä kansallisen terveydenhoitojärjestelmän piirissä.”

5. Korvataan 16 lauseke seuraavasti:

”Kaikilla merenkulkijoilla on oikeus palkalliseen vuosilomaan. Palkallisen vuosiloman pituuden on oltava vähintään 2,5 kalenteripäivää työssäkäyntikuukautta kohden ja samassa suhteessa kutakin vajaata työssäkäyntikuukautta kohden.

Palkallista vähimmäisvuosilomaa ei voida korvata sen sijasta annettavalla rahamäärällä, paitsi työsuhteen päättyessä.”

3 artikla

1. Jäsenvaltiot voivat pitää voimassa tai antaa säännöksiä, jotka ovat edullisempia kuin tässä direktiivissä säädetty.

2. Tämän direktiivin täytäntöönpano ei ole missään tapauksessa riittävä peruste työntekijöiden suojelun yleisen tason alentamiselle direktiivin soveltamisalalla. Se ei rajoita jäsenvaltioiden ja/tai työmarkkinaosapuolten oikeutta antaa muuttuvien olosuhteiden perusteella lakeihin, asetuksiin tai sopimuksiin perustuvia säännöksiä tai määräyksiä, jotka ovat erilaisia kuin ne säännökset tai määräykset, jotka ovat voimassa direktiivin antamishetkellä, edellyttäen että tässä direktiivissä säädettyjä vähimmäisvaatimuksia noudatetaan.

3. Tämän direktiivin soveltaminen ja/tai tulkinta ei rajoita yhteisön tai jäsenvaltioiden sellaisten säännösten, toimintatapojen tai käytäntöjen soveltamista, joilla turvataan kyseessä oleville merenkulkijoille suotuisimmat olosuhteet.

4. Normin A4.2 5 kohdan b alakohdan määräykset eivät vaikuta direktiivin 89/391/ETY 5 artiklassa tarkoitettuun periaatteeseen työnantajan vastuusta.

4 artikla

Jäsenvaltiot päättävät siitä, mitä seuraamuksia otetaan käyttöön, jos tähän direktiiviin perustuvia kansallisia säännöksiä rikotaan. Säännösten rikkomisesta määrättävien seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava näistä säännöksistä komissiolle 5 artiklan 1 kohdassa mainittuun päivämäärään mennessä, ja niihin myöhemmin tehtävistä muutoksista hyvissä ajoin.

5 artikla

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan tai varmistettava, että työmarkkinaosapuolet ovat sopimusteitse ottaneet käyttöön tarvittavat toimenpiteet, viimeistään 12 kuukauden kuluttua direktiivin voimaantulosta.

2. Jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään. Niiden on viipymättä toimitettava komissiolle kirjallisina nämä säännökset sekä kyseisiä säännöksiä ja tätä direktiiviä koskeva vastaavuustaulukko.

3. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

6 artikla

Tämä direktiivi tulee voimaan [*] [*-merkin kohdalle kirjataan myöhemmin merityötä koskevan yleissopimuksen (2006) voimaantulopäivä].

7 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä [...] päivänä [...]kuuta [...].

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
[...]

**LIITE: Euroopan yhteisön kansallisten varustamoyhdistysten keskusjärjestön (ECSA)
ja Euroopan kuljetustyöntekijöiden liiton (ETF) sopimus vuonna 2006 tehdystä
merityötä koskevasta yleissopimuksesta**

JOHDANTO

Allekirjoittajaosapuolet

Merityötä koskevassa ILO:n yleissopimuksessa vuodelta 2006, jäljempänä 'yleissopimus', määrätään, että kunkin jäsenvaltion on huolehdittava siitä, että sen laeissa ja määräyksissä, jotka liittyvät tähän yleissopimukseen, noudatetaan perusoikeuksia, jotka koskevat yhdistymisvapautta ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden tunnustamista, kaikkien pakkotyön muotojen poistamista, lapsityövoiman tosiasiallista poistamista sekä syrjimättömyyttä työmarkkinoilla ja ammatin harjoittamisen yhteydessä;

Yleissopimuksessa määrätään, että jokaisella merenkulkijalla on oikeus turvalliseen työympäristöön, jossa on otettu huomioon turvallisuutta koskevat määräykset, oikeudenmukaisesti työsuhteen ehtoihin, ihmisarvoisiin työ- ja elinoloihin, terveydensuojeluun ja sairaanhoitoon, merimiespalveluihin ja muihin sosiaalisen suojelun muotoihin;

Yleissopimuksessa määrätään, että kunkin jäsenvaltion on lainkäyttövaltansa rajoissa varmistettava, että kaikki johdanto-osan tätä kappaletta edeltävän kappaleen mukaiset merenkulkijoiden työhön ja sosiaaliturvaan liittyvät oikeudet pannaan täysimääräisesti täytäntöön tämän yleissopimuksen määräysten mukaisesti. Ellei tässä yleissopimuksessa toisin määrätä, täytäntöönpano voi tapahtua kansallisilla laeilla tai määräyksillä, sovellettavilla työehtosopimuksilla tai muilla toimenpiteillä taikka muutoin käytännössä;

Allekirjoittajaosapuolet haluavat kiinnittää erityistä huomiota Merityösopimuksen sääntöihin ja ohjeistoon liittyvään muistioon ("Explanatory Note to the Regulations and Code of the Maritime Labour Convention"), jossa vahvistetaan yleissopimuksen muoto ja rakenne;

Allekirjoittajaosapuolet ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen, jäljempänä 'perustamissopimus', ja erityisesti sen 137, 138 ja 139 artiklan;

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 139 artiklan 2 kohdassa määrätään, että yhteisön tasolla tehdyt sopimukset pannaan täytäntöön allekirjoittajaosapuolten yhteisestä pyynnöstä neuvoston komission ehdotuksesta tekemällä päätöksellä;

Allekirjoittajaosapuolet esittävät tässä edellä mainitun pyynnön;

Asianmukainen väline sopimuksen täytäntöönpanoa varten on perustamissopimuksen 249 artiklassa tarkoitettu direktiivi, joka velvoittaa saavutettavaan tulokseen nähden jokaista jäsenvaltiota, jolle se on osoitettu, mutta jättää kansallisten viranomaisten valittavaksi muodon ja keinot; yleissopimuksen VI artiklassa annetaan ILO:n jäsenvaltioille mahdollisuus panna täytäntöön jäsenvaltioita tyydyttäviä toimenpiteitä, jotka vastaavat olennaisilta osiltaan yleissopimuksen normeja ja joiden tarkoituksena on yleissopimuksen yleisen tavoitteen ja tarkoituksen täysimääräinen toteutuminen ja mainittujen yleissopimuksen määräysten täytäntöönpano; sopimuksen täytäntöönpano direktiivillä ja yleissopimuksen sisältämä "olennaisen vastaavuuden" periaate on näin ollen tarkoitettu antamaan jäsenvaltioille mahdollisuus panna täytäntöön oikeudet ja periaatteet yleissopimuksen VI artiklan 3 ja 4 kohdassa määrättyllä tavalla.

ovat sopineet seuraavaa:

MÄÄRITELMÄT JA SOVELTAMISALA

1. Ellei erikseen toisin määrätä, tässä sopimuksessa tarkoitetaan

- a) *toimivaltaisella viranomaisella* sitä jäsenvaltion nimeämää ministeriä, valtion virastoa tai muuta viranomaista, joka vastaa kyseisen määräyksen alaan liittyvien sääntöjen, määräysten tai muiden ohjeiden antamisesta ja noudattamisesta;
- b) *bruttovetoisuudella* aluksen mittausta koskevan, vuonna 1969 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen liitteen I tai muun sitä uudemman yleissopimuksen mukaisen mittausjärjestelmän mukaan laskettua bruttovetoisuutta; jos aluksen bruttovetoisuus määräytyy Kansainvälisen merenkulkujärjestön hyväksymän väliaikaisen mittausjärjestelmän mukaisesti, bruttovetoisuus ilmoitetaan kansainvälisen mittakirjan (1969) Huomautuksia-sarakkeessa;
- c) *merenkulkijalla* henkilöä, joka työsuhteessa tai muutoin toimii tai työskentelee jossakin ominaisuudessa aluksella, johon tätä sopimusta sovelletaan;
- d) *merenkulkijan työsopimuksella* työsopimusta ja sen ehtoja;
- e) *aluksella* alusta, joka purjehtii muualla kuin yksinomaan sisävesillä tai niihin liittyvillä tai suojatuilla vesialueilla tai alueilla, joilla sovelletaan satamasäännöksiä;
- f) *varustamolla* aluksen omistajaa tai muuta organisaatiota tai henkilöä, esimerkiksi laivanisäntää, edustajaa tai huoltovarustamo, joka on ottanut vastuun aluksen toiminnasta ja joka on sen hyväksyessään sitoutunut vastaamaan tähän sopimukseen perustuvista varustamon velvollisuuksista ja vastuista riippumatta siitä, vastaako joistakin tehtävistä varustamon puolesta muu organisaatio tai henkilö.

2. Tätä sopimusta sovelletaan kaikkiin merenkulkijoihin, ellei erikseen toisin määrätä.

3. Jos syntyy epätietoisuutta siitä, voidaanko jotakin henkilöryhmää pitää tässä sopimuksessa tarkoitettuina merenkulkijoina, asian ratkaisee kunkin jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen asiaankuuluvia varustamojen ja merenkulkijoiden järjestöjä kuultuaan. Tältä osin otetaan asianmukaisella tavalla huomioon Kansainvälisen työjärjestön (merenkulkualaa koskevan) 94. yleiskokouksen päätöslauselma ammattiryhmiä koskevasta tiedosta.

4. Ellei erikseen toisin määrätä, tätä sopimusta sovelletaan kaikkiin yksityisessä tai julkisessa omistuksessa oleviin aluksiin, joita vakituisesti käytetään kaupalliseen toimintaan, ei kuitenkaan kalastusta tai vastaavaa toimintaa harjoittaviin aluksiin ja perinteisesti rakennettuihin aluksiin kuten dhow-aluksiin ja džonkkeihin. Sopimusta ei sovelleta sotaluksiin eikä laivaston tukialuksiin.

5. Jos syntyy epätietoisuutta siitä, sovelletaanko tätä sopimusta johonkin alukseen tai tiettyyn alusluokkaan, asian ratkaisee kunkin jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen asiaankuuluvia varustamojen ja merenkulkijoiden järjestöjä kuultuaan.

SÄÄNNÖT JA NORMIT

1 OSASTO. ALUKSELLA TYÖSKENTELEVIEN MERENKULKIJOIDEN TYÖTÄ KOSKEVAT VÄHIMMÄISVAATIMUKSET

Sääntö 1.1 – Vähimmäisikä

1. Henkilö, joka ei ole saavuttanut vähimmäisikää, ei saa olla työsuhteessa tai muutoin toimia tai työskennellä aluksella.
2. Vähimmäisikärajaa voidaan korottaa tässä sopimuksessa määritellyissä tapauksissa.

Normi A1.1 – Vähimmäisikä

Vähimmäisikää säännellään 21 päivänä kesäkuuta 1999 annetulla neuvoston direktiivillä 1999/63/EY (muutettava), joka koskee eurooppalaista sopimusta merenkulkijoiden työajan järjestämisestä (muutettava tämän sopimuksen liitteen A mukaiseksi).

Sääntö 1.2 – Lääkärintodistus

Lääkärintodistuksia säännellään 21 päivänä kesäkuuta 1999 annetulla neuvoston direktiivillä 1999/63/EY (muutettava), joka koskee eurooppalaista sopimusta merenkulkijoiden työajan järjestämisestä (muutettava tämän sopimuksen liitteen A mukaiseksi).

Sääntö 1.3 – Koulutus ja pätevyys

1. Merenkulkija, jolta puuttuu koulutus tai todistus ammattitaidosta tai työnsä edellyttämästä osaamisesta, ei saa työskennellä aluksella.
2. Merenkulkija, joka ei ole hyväksyttävästi suorittanut merenkulkijan turvallisuuskoulutusta, ei saa työskennellä aluksella.
3. Tämän säännön 1 ja 2 kappaleen mukaista koulutusta vastaa Kansainvälisen merenkulkijärjestön hyväksymien pakollisten koulutusta koskevien asiakirjojen vaatimuksia vastaava koulutus ja todistus.

2 OSASTO. TYÖSUHTEEN EHDOT

Sääntö 2.1 – Merenkulkijoiden työsopimus

1. Merenkulkijoiden työsopimuksen ehdot on määriteltävä selvästi tai niihin on viitattava selvässä kirjallisessa sopimuksessa, joka on tämän sopimuksen normien mukainen, oikeudellisesti sitova ja täytäntöönpanokelpoinen.
2. Merenkulkijoiden on saatava hyväksyä työsopimuksensa olosuhteissa, joissa heillä on mahdollisuus perehtyä siihen, kysyä sen ehdoista sekä vapaasti päättää niiden hyväksymisestä ennen allekirjoittamista.
3. Merenkulkijoiden työsopimusten on oltava sovellettavien työehtosopimusten mukaisia jäsenvaltion kansallisen lain ja käytännön mukaisesti.

Normi A2.1 – Merenkulkijoiden työsopimus

1. Kunkin jäsenvaltion on annettava lait ja määräykset, joissa edellytetään, että sen lipun alla purjehtivilla aluksilla noudatetaan seuraavia vaatimuksia:

- a) aluksilla työskentelevillä merenkulkijoilla on merenkulkijan työsopimus, jonka sekä merenkulkija että varustamo tai varustamon edustaja ovat allekirjoittaneet (tai, elleivät he ole työsuhteessa, osoitus sopimus- tai muusta vastaavasta järjestelystä) ja joka edellyttää, että aluksella olevilla merenkulkijoilla on ihmisarvoiset työ- ja elinolot tämän sopimuksen edellyttämällä tavalla;
- b) työsopimuksen tekeville merenkulkijoille annetaan mahdollisuus perehtyä työsopimukseensa ja kysyä sen ehdoista ennen sen allekirjoittamista ja varmistetaan, että merenkulkijat ovat vapaaehtoisesti hyväksyneet työsopimuksensa ja ovat tietoisia siitä johtuvista oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan;
- c) sekä merenkulkija että varustamo, joita asia koskee, saavat työsopimuksen allekirjoitetun alkuperäiskappaleen;
- d) huolehditaan siitä, että aluksella olevat merenkulkijat ja aluksen päällikkö voivat aina aluksella ollessaan saada helposti tietoa työsuhteensa ehdoista ja että nämä tiedot samoin kuin työsopimuksien jäljennökset voidaan antaa tarkasteltaviksi toimivaltaisille viranomaisille, joihin kuuluvat myös aluksen poikkeamissatamien virkamiehet; ja
- e) merenkulkijoille annetaan asiakirja, joka sisältää tiedot heidän työtehtävistään aluksella.

2. Jos merenkulkijoiden työsopimus perustuu kokonaan tai osittain työehtosopimukseen, aluksella on oltava siitä jäljennös. Jos merenkulkijoiden työsopimusta ja sovellettavaa työehtosopimusta ei ole englanniksi, aluksella on oltava englanninkielisinä versioina (paitsi jos kyseessä on alus, jota käytetään vain kotimaan liikenteessä):

- a) tavanomainen työsopimuslomakkeen jäljennös; ja
- b) työehtosopimuksen se osa, johon satamavaltiotarkastus kohdistuu.

3. Asiakirjassa, jota tämän normin 1 kappaleen e kohdassa tarkoitetaan, ei saa olla mainintaa merenkulkijoiden työn laadusta tai palkasta. Asiakirjan muoto, tiedot ja niiden kirjaamistapa on määriteltävä kansallisessa laissa.

4. Kunkin jäsenvaltion on hyväksyttävä lakeja ja määräyksiä, joissa määritellään sen kansallisen lainsäädännön mukainen merenkulkijan työsopimuksen sisältö. Merenkulkijan työsopimuksessa on kuitenkin aina ilmoitettava:

- a) merenkulkijan täydellinen nimi, syntymäaika tai ikä ja syntymäpaikka;
- b) varustamon nimi ja osoite;
- c) työsopimuksen tekopaikka ja -aika;
- d) työntekijän toimi;
- e) merenkulkijan palkka tai peruste, jonka mukaan palkka määräytyy;
- f) palkallisen vuosiloman pituus tai peruste, jonka mukaan loma määräytyy;

- g) työsopimuksen päättymisajankohta ja muut ehdot kuten
- i) ehdot, joilla jompikumpi osapuoli voi irtisanoa toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen, ja irtisanomisaika, joka ei saa olla lyhyempi varustamolle kuin merenkulkijalle;
 - ii) määräaikaisen työsopimuksen päättymispäivä; ja
 - iii) missä satamassa määrättyä matkaa varten tehty työsopimus päättyy ja ajankohta, jolloin merenkulkija satamaan saapumisen jälkeen vapautuu työstään;
- h) ne terveydensuojeluun ja sosiaaliturvaan liittyvät etuudet, joista varustamo vastaa;
- i) merenkulkijan oikeus kotimatkaan;
- j) mahdollisesti sovellettava työehtosopimus; ja
- k) muut kansallisen lain mahdollisesti edellyttämät tiedot.

5. Kunkin jäsenvaltion on hyväksyttävä lakeja tai määräyksiä, joissa määritellään sen irtisanomisajan vähimmäispituus, jonka kuluessa varustamo ja merenkulkija voivat irtisanoa työsopimuksen ennaikaisesti. Irtisanomisajan vähimmäispituutta määriteltäessä on kuultava varustamojen ja merenkulkijoiden järjestöjä; se ei saa olla seitsemää päivää lyhyempi.

6. Tietyissä kansallisissa laeissa tai määräyksissä tai sovellettavassa työehtosopimuksessa määritellyissä tapauksissa voidaan sallia lyhyempi irtisanomisaika tai työsuhteen päättäminen ilman irtisanomisaikaa. Tällaisia olosuhteita määriteltäessä kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että merenkulkija voi inhimillisistä tai muista pakottavista syistä tarvittaessa irtisanoa työsopimuksensa määrättyä irtisanomisaikaa lyhyemmässä ajassa tai ilman irtisanomisaikaa ilman, että hänelle aiheutuu siitä seuraamuksia.

Sääntö 2.3 – Työ- ja lepoajat

Merenkulkijoiden työ- ja lepoaikoja säännellään 21 päivänä kesäkuuta 1999 annetulla neuvoston direktiivillä 1999/63/EY (muutettava), joka koskee eurooppalaista sopimusta merenkulkijoiden työajan järjestämisestä (muutettava tämän sopimuksen liitteen A mukaisesti).

Sääntö 2.4 – Lomaoikeus

1. Kunkin jäsenvaltion on edellytettävä, että sen lipun alla purjehtivilla aluksilla työskenteleville merenkulkijoille annetaan palkallinen vuosiloma asianmukaisin edellytyksin siten kuin tässä sopimuksessa ja 21 päivänä kesäkuuta 1999 annetussa neuvoston direktiivissä 1999/63/EY (muutettava), joka koskee eurooppalaista sopimusta merenkulkijoiden työajan järjestämisestä (muutettava tämän sopimuksen liitteen A mukaisesti), edellytetään.

2. Merenkulkijoilla on oltava oikeus terveytensä ja hyvinvointinsa edistämiseksi käydä maissa edellyttäen, että heidän työtehtävänsä sen sallivat.

Sääntö 2.5 – Kotimatka

1. Merenkulkijoilla on oltava oikeus maksuttomaan kotimatkaan.

2. Kunkin jäsenvaltion on edellytettävä, että sen lipun alla purjehtivat alukset antavat asiaankuuluvat vakuudet, joilla varmistetaan merenkulkijoiden kotimatka-oikeuden toteutuminen.

Normi A2.5 – Kotimatka

1. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että sen lipun alla purjehtivilla aluksilla olevilla merenkulkijoilla on oikeus kotimatkaan,

- a) jos merenkulkijan työsopimus päättyy hänen ollessaan ulkomailla;
- b) jos merenkulkijan työsopimus päättyy siitä syystä, että
 - i) varustamo sanoo sen irti; tai
 - ii) merenkulkija sanoo sen irti perustelluista syistä; sekä
- c) jos merenkulkija ei enää pysty suoriutumaan työsopimuksen mukaisista tehtävistään tai hänen ei vallitsevista olosuhteista johtuen voida odottaa suoriutuvan niistä.

2. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että sen laeissa tai määräyksissä tai työehtosopimuksissa määritellään

- a) olosuhteet, joissa merenkulkija on oikeutettu tämän normin 1 kappaleen b ja c kohdan mukaiseen kotimatkaan;
- b) sen meripalveluajan enimmäispituus, jonka jälkeen merenkulkija on oikeutettu kotimatkaan; kyseinen aika ei saa olla pidempi kuin 12 kuukautta; ja
- c) täsmällisesti ne kotimatkasta aiheutuvat kustannukset, joista varustamo vastaa, kuten määräpaikkaan matkustamisesta ja matkustustavasta aiheutuvat kulut sekä muut kustannukset ja järjestelyt, joista varustamo vastaa.

3. Kunkin jäsenvaltion on edellytettävä, että merenkulkijat eivät työtä aloittaessaan joudu etukäteen korvaamaan palkastaan tai muista etuuksistaan varustamoille kotiin lähettämisestä johtuvia kustannuksia, ellei merenkulkija ole laiminlyönyt tehtäviään ja syyllistynyt kansallisen lain tai määräyksien tai muiden toimenpiteiden tai voimassa olevan työehtosopimuksen vastaiseen menettelyyn.

4. Kansallisilla laeilla ja määräyksillä ei saa rajoittaa varustamon oikeutta periä kotimatkasta aiheutuneita kustannuksia edellyttäen, että oikeus perustuu kolmannen osapuolen kanssa tehtyyn sopimukseen.

5. Jos varustamo ei voi järjestää tai maksaa kotimatkaan oikeutettujen merenkulkijoiden matkaa,

- a) on sen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen, jonka lipun alla alus purjehtii, järjestettävä asianomaisen merenkulkijan kotimatka; jos se ei voi tätä järjestää, voi valtio, josta merenkulkija lähtee kotiin tai valtio, jonka kansalainen merenkulkija on,

järjestää kotimatka ja perä kustannukset siltä jäsenvaltiolta, jonka lipun alla alus purjehtii;

- b) jäsenvaltio, jonka lipun alla alus purjehtii, saa perä merenkulkijan kotimatkasta aiheutuneet kustannukset varustamolta;
- c) kotimatkasta aiheutuneita kustannuksia ei saa missään tapauksessa perä merenkulkijalta, ellei kysymys ole tämän normin 3 kappaleessa tarkoitettusta tilanteesta.

6. Jäsenvaltio, joka on maksanut kotimatkasta aiheutuneet kustannukset, ottaen huomioon asiaan liittyvät kansainväliset sopimukset, kuten vuodelta 1999 oleva kansainvälinen alusten takavarikko koskeva yleissopimus, voi pidättää tai vaatia asianomaisen varustamon aluksien asettamista arestiin siksi, kunnes kyseinen summa on maksettu takaisin tämän normin 5 kappaleen mukaisesti.

7. Kunkin jäsenvaltion on avustettava niiden merenkulkijoiden kotimatkaa, jotka työskentelevät sen satamissa käyvillä tai sen sisä- tai aluevesien kautta purjehtivilla aluksilla sekä edistettävä sitä, että heidän tilalleen palkataan toisia merenkulkijoita.

8. Jäsenvaltiolla ei ole missään olosuhteissa oikeutta evätä kenenkään merenkulkijan kotimatka-oikeutta syistä, jotka johtuvat varustamon taloudellisista olosuhteista tai siitä, että varustamo on kyvytön tai haluton palkkaamaan merenkulkijan tilalle toista merenkulkijaa.

9. Kunkin jäsenvaltion on edellytettävä, että sen lipun alla purjehtivien alusten merenkulkijoiden käytävissä on kopiot kansallisista kotimatka-oikeutta koskevista määräyksistä asiaankuuluvina kieliversioina.

Sääntö 2.6 – Merenkulkijan oikeus korvaukseen aluksen menetyksen tai haaksirikkoutumisen johdosta

Merenkulkijoilla on oltava oikeus riittävään korvaukseen tapaturmasta, menetyksestä tai työttömyydestä, joka johtuu aluksen menetyksestä tai haaksirikosta.

Normi A2.6 – Merenkulkijan oikeus korvaukseen aluksen menetyksen tai haaksirikkoutumisen johdosta

1. Kunkin jäsenvaltion on laadittava säännöt, joissa edellytetään, että varustamo maksaa aluksen menetyksen tai haaksirikkoutumisen johdosta jokaiselle aluksella olevalle merenkulkijalle korvausta menetyksen tai haaksirikon aiheuttamasta työttömyydestä.

2. Tämän normin 1 kappaleen määräykset eivät rajoita merenkulkijan oikeutta saada korvausta menetyksestä tai tapaturmasta asianomaisen jäsenvaltion kansallisen, aluksen menetystä tai haaksirikkoa koskevan lain mukaisesti.

Sääntö 2.7 – Alusten miehitys

Alusten riittävää, turvallista ja tehokasta miehitystä säännellään 21 päivänä kesäkuuta 1999 annetulla neuvoston direktiivillä 1999/63/EY (muutettava), joka koskee eurooppalaista sopimusta merenkulkijoiden työajan järjestämisestä (muutettava tämän sopimuksen liitteen A mukaiseksi).

Sääntö 2.8 – Merenkulkijoiden uran ja ammattitaidon sekä työllistymismahdollisuuksien edistäminen

Kullakin jäsenvaltiolla on oltava kansallinen toimintaohjelma, jonka tarkoituksena on merenkulun työpaikkojen ja valtion alueella asuvien merenkulkijoiden uran, ammattitaidon ja työllistymismahdollisuuksien edistäminen.

Normi A2.8 – Merenkulkijoiden uran ja ammattitaidon ja työllistymismahdollisuuksien edistäminen

1. Kullakin jäsenvaltiolla on oltava kansallinen toimintaohjelma, jonka tarkoituksena on merenkulkijoiden uran, ammattitaidon ja työllistymismahdollisuuksien edistäminen sekä merenkulkualan vakaan ja ammattitaitoisen työvoiman saatavuuden turvaaminen.
2. Tämän normin 1 kappaleessa tarkoitetun toimintaohjelman tarkoituksena on oltava merenkulkijoiden ammattitaidon, pätevyuden ja työllistymismahdollisuuksien edistäminen.
3. Kunkin jäsenvaltion on asiaankuuluvia varustamojen ja merenkulkijoiden järjestöjä kuultuaan määriteltävä alusten turvallisesta navigoinnista ja toimintakyvystä vastaaville merenkulkijoille tarkoitetun ammatinvalinnanohjauksen, koulutuksen ja täydennyskoulutuksen selkeät tavoitteet.

3 OSASTO. ASUINTILAT JA VIRKISTYSMAHDOLLISUUDET, RUOKA JA RUOKAHUOLTO

Normi A3.1 – Asuintilat ja virkistysmahdollisuudet

1. Aluksilla, jotka säännöllisesti liikennöivät satamissa, joissa on malariasääskiä, on oltava asianmukaiset varusteet toimivaltaisen viranomaisen edellyttämällä tavalla.
2. Niitä merenkulkijoita varten, joiden täytyy asua ja työskennellä aluksella, on järjestettävä erityisiä virkistys- ja vapaa-ajanvietto-mahdollisuuksia, jotka vastaavat heidän tarpeitaan, ja otettava huomioon määräykset, jotka koskevat terveyden ja turvallisuuden suojelua ja tapaturmien torjuntaa.
3. Toimivaltaisen viranomaisen on edellytettävä, että aluksen päällikkö tarkastaa tai määrää, että merenkulkijoiden asuintilat säännöllisin väliajoin tarkastetaan ja varmistetaan niiden siisteys, asuinkelpoisuus ja kunnossa pysyminen. Tarkastuksen tulos on merkittävä pöytäkirjaan, joka on voitava tarkastaa.
4. Aluksilla, joilla on otettava huomioon syrjimättömyyden periaatteen mukaisesti ne merenkulkijat, joiden poikkeavat tavat johtuvat uskonnosta tai kulttuurista, toimivaltainen viranomainen voi varustamojen ja merenkulkijoiden asianomaisia järjestöjä kuultuaan sallia, että tästä normista poiketaan edellyttäen, ettei poikkeuksen myöntäminen johda huonompaan lopputulokseen kuin tämän normin soveltaminen.

Sääntö 3.2 – Ruoka ja ruokahuolto

1. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että sen lipun alla purjehtivilla aluksilla tarjottava ruoka ja juomavesi on laadullisesti hyvää ja ravitsevaa sekä vastaa määrällisesti aluksen tarpeita, kun otetaan huomioon erilaiset kulttuuriset ja uskonnolliset taustat.

2. Aluksella olevilla merenkulkijoilla on työsuhteensa kestäessä oltava oikeus maksuttomaan ruokaan.

3. Aluksen ruoanvalmistuksesta vastaavalla laivakokilla on oltava työnsä edellyttämä koulutus ja pätevyys.

Normi A3.2 – Ruoka ja ruokahuolto

1. Kunkin jäsenvaltion on hyväksyttävä lakeja ja määräyksiä tai muita toimenpiteitä, joilla määritellään ne vähimmäisvaatimukset, jotka koskevat sen lipun alla purjehtivilla aluksilla oleville merenkulkijoille tarkoitetun juomaveden ja ruoan määrää ja laatua sekä ruoanvalmistusta ja sitouduttava edistämään tässä kappaleessa tarkoitettujen vähimmäisvaatimusten tunnetuksi tekemistä ja täytäntöönpanoa koulutuksen avulla.

2. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että sen lipun alla purjehtivilla aluksilla noudatetaan seuraavia vähimmäisvaatimuksia:

- a) ruoka- ja juomavesivarastojen osalta otetaan huomioon merenkulkijoiden määrän ohella uskonnosta ja kulttuurista johtuvat ruoalle asetettavat vaatimukset, matkan pituus ja luonne, ravintoarvo ja monipuolisuus;
- b) ruoanvalmistuksesta vastaava osasto on organisoitu ja varustettu siten, että merenkulkijoille tarkoitetut ateriat ovat terveellisiä, riittäviä ja monipuolisia ja että niiden valmistus- ja ruokailuolosuhteet täyttävät hygienian vaatimukset; ja
- c) ruoanvalmistuksesta vastaavan osaston henkilökunnalla on tehtäviensä edellyttämä asianmukainen koulutus tai ohjaus.

3. Varustamojen on huolehdittava siitä, että laivakokkina työskentelevällä merenkulkijalla on tehtävänsä edellyttämä koulutus, pätevyys ja ammattitaito asianomaisen jäsenvaltion lainsäädännön ja määräysten edellyttämällä tavalla.

4. Tämän normin 3 kappaleen vaatimukset tarkoittavat toimivaltaisen viranomaisen hyväksymää tai tunnustamaa koulutusta, johon kuuluu käytännön ruoanlaitto, elintarvike- ja henkilökohtainen hygienia, ruoan varastointi ja varaston valvonta, ympäristönsuojelu sekä ruoanvalmistukseen ja tarjoiluun liittyvä hygienia.

5. Aluksilla, joiden määräysten mukaiseen miehistöön kuuluu vähemmän kuin kymmenen henkilöä ja joilla toimivaltainen viranomaisen miehistön koosta tai käyttötavasta johtuen ei vaadi kokilta täydellistä laivakokin pätevyyttä, on edellytettävä, että jokainen, joka aluksen keittiössä joutuu tekemisiin ruoanvalmistuksen kanssa, on saanut asianmukaisen koulutuksen tai ohjausta elintarvike- ja henkilökohtaisessa hygieniassa sekä elintarvikkeiden käsittelyssä ja varastoinnissa aluksella.

6. Toimivaltainen viranomaisen voi, poikkeuksellisten olosuhteiden niin vaatiessa, sallia muunkin kuin täysin pätevän henkilön työskentelevän rajoitetun ajan laivakokkina tietyllä aluksella seuraavaan sopivaan poikkeamissatamaan asti tai enintään yhden kuukauden ajan; edellytyksenä on kuitenkin se, että erivapauden saanut henkilö on saanut koulutuksen tai ohjausta elintarvike- ja henkilökohtaisessa hygieniassa sekä elintarvikkeiden käsittelyssä ja varastoinnissa aluksella.

7. Toimivaltaisen viranomaisen on edellytettävä, että aluksen päällikkö tai hänen valtuuttamansa henkilö tekee aluksella säännöllisesti tarkastuksen ja laatii siitä asianmukaisen pöytäkirjan; tarkastuksen on katettava aluksen

- a) ruoka- ja juomavesivarastot;
- b) ruoan ja juomaveden varastointiin ja käsittelyyn käytetyt tilat ja laitteet; ja
- c) ruoan valmistukseen ja tarjoiluun liittyvät keittiövälineet ja aluksen keittiön.

8. Laivakokkina ei saa työskennellä tai toimia merenkulkija, joka on alle 18-vuotias.

4 OSASTO. TERVEYDEN SUOJELU, SAIRAANHOITO, MERIMIESPALVELUT

Sääntö 4.1 – Sairaanhoito aluksella ja maissa

1. Kunkin jäsenvaltion on huolehdittava siitä, että kaikkien sen lipun alla purjehtivilla aluksilla olevien merenkulkijoiden terveyttä suojellaan asianmukaisesti ja että he aluksella työskennellessään voivat päästä nopeasti asianmukaiseen hoitoon.

2. Kunkin jäsenvaltion on huolehdittava siitä, että sen alueella olevien aluksien merenkulkijat, jotka tarvitsevat välitöntä hoitoa, voivat käyttää jäsenvaltion maissa olevia sairaanhoitopalveluja.

3. Terveysuojelua ja sairaanhoitoa koskevien määräysten mukaisten normien tarkoituksena on varmistaa, että aluksella olevien merenkulkijoiden terveydensuojelu ja sairaanhoito on mahdollisimman vertailukelpoinen maissa työskentelevien henkilöiden yleisesti käytettävissä olevan hoidon kanssa.

Normi A4.1 – Sairaanhoito aluksella ja maissa

1. Kunkin jäsenvaltion on annettava määräykset, joiden mukaisesti sen lipun alla purjehtivilla aluksilla työskentelevillä merenkulkijoilla on mahdollisuus terveydensuojeluun ja sairaanhoitoon, johon sisältyy perushammashuolto, ja joissa

- a) varmistetaan, että merenkulkijoihin sovelletaan yleisiä terveydensuojelua ja sairaanhoitoa koskevia määräyksiä samoin kuin niitä erityismääräyksiä, jotka liittyvät heidän aluksella tekemäänsä työhön;
- b) varmistetaan, että merenkulkijoiden terveydensuojelu ja sairaanhoito on mahdollisimman vertailukelpoinen sen hoidon kanssa, johon maissa työskentelevillä henkilöillä on oikeus ja johon sisältyy mahdollisuus saada viipymättä diagnoosi, tarvittavat lääkkeet, hoidon edellyttämät lääkintävarusteet sekä hoito-ohjeet ja lääketieteellistä asiantuntemusta;
- c) annetaan merenkulkijoille oikeus käydä mahdollisuuksien mukaan viipymättä poikkeamissatamissa pätevän lääkärin tai hammaslääkärin vastaanotolla;
- d) terveydensuojelu ja sairaanhoito eivät rajoitu vain sairaiden tai loukkaantuneiden merenkulkijoiden hoitoon, vaan siihen kuuluu myös terveyden edistämistä ja terveystilasta sekä ennaltaehkäisemistä koskevia ohjelmia ja toimenpiteitä.

2. Toimivaltaisen viranomaisen on hyväksyttävä lääkärintodistuksen vakiomalli, jota aluksien päälliköt ja lääkintähenkilöstö käyttävät aluksella ja maissa. Todistus ja sen sisältämät tiedot ovat luottamuksellisia eikä niitä saa käyttää muuhun kuin merenkulkijan hoidon edellyttämään tarkoitukseen.

3. Kunkin jäsenvaltion on hyväksyttävä lakeja ja määräyksiä, joissa määritellään sen lipun alla purjehtivien aluksien sairaanhoitoon, lääkintävarusteisiin ja lääkintäkoulutukseen liittyvät vaatimukset.

4. Kansallisissa laeissa ja määräyksissä on oltava seuraavat vähimmäisvaatimukset:

- a) kaikilla aluksilla on lääkekaappi, lääkintävarusteet ja lääkintäopas, jotka toimivaltainen viranomainen yksityiskohtaisesti määrittelee ja tarkastaa säännöllisesti; kansallisissa vaatimuksissa on otettava huomioon aluksen tyyppi, siellä olevien henkilöiden määrä ja matkan luonne, määränpää ja kesto sekä asiaankuuluvat kansalliset ja kansainväliset suositukset, jotka koskevat lääkinnällisiä standardeja;
- b) aluksilla, joilla on vähintään 100 henkilöä ja joita käytetään tavallisesti yli 72 tuntia kestäviin kansainvälisiin matkoihin, on pätevä lääkäri, joka vastaa sairaanhoidosta; kansallisissa laeissa ja määräyksissä voidaan määritellä myös muita aluksia, joilla edellytetään olevan lääkäri; tällöin otetaan huomioon muun muassa matkan kesto, luonne ja olosuhteet sekä aluksella olevien merenkulkijoiden lukumäärä;
- c) aluksilla, joilla ei ole lääkäreitä, on oltava ainakin yksi sairaanhoidosta vastaava merenkulkija, jonka säännöllisiin tehtäviin kuuluu lääkkeiden jakelu, tai ainakin yksi ensiaputaitoinen merenkulkija; aluksen sairaanhoidosta vastaavien muiden henkilöiden kuin lääkäreiden edellytetään suorittaneen hyväksyttävästi kansainvälisen merenkulkijoiden koulutusta, pätevyyskirjoja ja vahdinpitoa koskevan, vuodelta 1978 olevan yleissopimuksen (STCW-yleissopimus), sellaisena kuin se on muutettuna, vaatimuksia vastaavan lääkintäkoulutuksen; ensiavun antamisesta vastaavien merenkulkijoiden edellytetään suorittaneen hyväksyttävästi STCW-yleissopimuksen vaatimuksia vastaavan ensiapukoulutuksen; kansallisissa laeissa tai määräyksissä on määriteltävä hyväksytty koulutustaso, jolloin otetaan huomioon muun muassa matkan kesto, luonne ja olosuhteet sekä aluksella olevien merenkulkijoiden lukumäärä; ja
- d) toimivaltaisen viranomaisen on huolehdittava siitä, että merellä olevat alukset voivat käyttää olemassa olevaa järjestelmää, joka välittää lääkinnällisiä ohjeita ja asiantuntijapalvelua radion tai satelliitin välityksellä ympäri vuorokauden; radion tai satelliitin välityksellä saatujen aluksen ja maissa olevan, lääkinnällisiä ohjeita antavan henkilön välisten viestien edelleen välittämisen on oltava maksutonta riippumatta siitä, minkä lipun alla kyseinen alus purjehtii.

Sääntö 4.2 – Varustamon vastuu

1. Kunkin jäsenvaltion on huolehdittava siitä, että sen lipun alla purjehtivilla aluksilla työskentelevät merenkulkijat ovat oikeutettuja saamaan varustamolta aineellista apua ja tukea sellaisiin rahallisiin vaikeuksiin, jotka aiheutuvat työsuhteen aikana sattuneesta sairastumisesta, tapaturmasta tai kuolemasta tai tehdystä työstä.

2. Tämä sääntö ei vaikuta merenkulkijan käytettävissä oleviin muihin oikeussuojakeinoihin.

Normi A4.2 – Varustamon vastuu

1. Kunkin jäsenvaltion on hyväksyttävä lakeja ja määräyksiä, joissa edellytetään, että sen lipun alla purjehtivien aluksien varustamot vastaavat kaikkien aluksilla työskentelevien merenkulkijoiden terveydenhuollosta ja sairaanhoidosta seuraavien vähimmäisvaatimusten mukaisesti:

- a) varustamon on vastattava kustannuksista, jotka johtuvat sen aluksilla työskentelevän merenkulkijan sairaudesta tai tapaturmasta, joka sattuu merenkulkijan työn aloittamispäivän ja sen päivän välisenä aikana, jolloin hänen katsotaan palanneen kotiin, tai aiheutuu tuona aikana olleesta työsuhteesta;
- b) varustamon on huolehdittava siitä, että taloudellisesta korvauksesta siinä tapauksessa, että merenkulkija kuolee tai tulee pitkäaikaisesti työkyvyttömäksi tapaturman, sairauden tai työhön liittyvän vaaran johdosta siten kuin kansallisessa laissa, merenkulkijan työsopimuksessa tai työehtosopimuksessa edellytetään;
- c) varustamon on vastattava sairaanhoidosta johtuvista kustannuksista, joihin sisältyy lääketieteellinen hoito tarvittavine lääkkeineen, lääkintävälineet sekä muualla kuin kotona asumisesta aiheutuvat asuin- ja elinkustannukset siihen asti, kunnes sairas tai loukkaantunut merenkulkija on toipunut tai kunnes sairaus tai työkyvyttömyys on todettu pysyväksi; ja
- d) varustamon on vastattava hautauskustannuksista, jos merenkulkija työsuhteensa aikana kuolee aluksella tai maissa.

2. Kansallisilla laeilla tai määräyksillä voidaan rajoittaa varustamon vastuu sairaanhoidosta ja asuin- ja elinkustannuksista koskemaan ajanjaksoa, joka ei saa olla lyhyempi kuin 16 viikkoa tapaturmapäivästä tai päivästä, jolloin sairaus alkoi.

3. Jos sairaudesta tai tapaturmasta seuraa työkyvyttömyys, varustamon on vastattava

- a) täyden palkan maksamisesta niin kauan, kun sairas tai loukkaantunut merenkulkija on aluksella tai kunnes tämä on palannut kotiin siten, kuin tässä sopimuksessa edellytetään; ja
- b) täyden tai osapalkan maksamisesta kansallisten lakien tai määräysten tai työehtosopimuksen mukaisesti siitä ajankohdasta alkaen, jolloin merenkulkija palasi kotiin tai maihin siihen asti, kunnes hän on toipunut tai kunnes hän on oikeutettu asianomaisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisiin rahallisiin etuuksiin, jos tämä ajankohta on aikaisempi.

4. Kansallisilla laeilla tai määräyksillä voidaan rajoittaa varustamon vastuuta täyden tai osapalkan maksamisesta merenkulkijalle, joka ei enää ole aluksella, koskemaan ajanjaksoa, joka ei saa olla lyhyempi kuin 16 viikkoa tapaturmapäivästä tai päivästä, jolloin sairaus alkoi.

5. Kansallisilla laeilla tai määräyksillä varustamon vastuu voidaan sulkea kokonaan pois, kun

- a) tapaturma sattui muualla kuin palveluksessa aluksella;

- b) tapaturma tai sairaus johtui sairaan, loukkaantuneen tai kuolleen merenkulkijan omasta tahallisesta laiminlyönnistä; ja
- c) sairaus tai vamma tarkoituksellisesti salattiin työsuhteen alkaessa.

6. Kansallisilla laeilla tai määräyksillä varustamon vastuuta sairaanhoidosta ja asuin-, elin- ja hautauskustannuksista voidaan rajoittaa siltä osin kuin se kuuluu julkisille viranomaisille.

7. Varustamon tai sen edustajan on huolehdittava alukselle jääneestä sairaan, loukkaantuneen tai kuolleen merenkulkijan omaisuudesta ja sen palauttamisesta merenkulkijalle tai tämän lähiomaiselle.

Sääntö 4.3 – Terveiden ja turvallisuuden suojele ja tapaturmien torjunta

1. Kunkin jäsenvaltion on huolehdittava siitä, että sen lipun alla purjehtivilla aluksilla työskentelevien merenkulkijoiden terveyttä suojellaan ja että aluksen työ-, asuin- ja harjoitteluolosuhteet ovat turvalliset ja terveelliset.

2. Kunkin jäsenvaltion on laadittava ja julkaistava varustamojen ja merenkulkijoiden edustavia järjestöjä kuultuaan kansalliset ohjeet, jotka koskevat terveyttä ja turvallisuutta työssä sen lipun alla purjehtivilla aluksilla; tällöin tulee ottaa huomioon kansainvälisten järjestöjen, kansallisten hallintojen ja merenkulkualan järjestöjen asiaan liittyvät suositukset, ohjeistot ja standardit.

3. Kunkin jäsenvaltion on, ottaen huomioon asiaankuuluvat kansainväliset asiakirjat, hyväksyttävä lakeja ja määräyksiä ja muita toimenpiteitä, jotka koskevat tässä sopimuksessa määriteltyjä olosuhteita, ja vahvistettava ne säännöt, jotka koskevat terveyden ja turvallisuuden suojele työssä ja tapaturmien torjuntaa sen lipun alla purjehtivilla aluksilla.

Normi A4.3 – Terveiden ja turvallisuuden suojele ja tapaturmien torjunta

1. Säännössä 4.3 olevassa 3 kappaleessa tarkoitetuissa laeissa, määräyksissä ja muissa toimenpiteissä on edellytettävä

- a) että jäsenvaltion lipun alla purjehtivia aluksia varten hyväksytään ja toteutetaan terveyden ja turvallisuuden suojele työssä koskevia toimintasuunnitelmia ja -ohjelmia, joihin sisältyy riskien arviointi, merenkulkijoiden koulutus ja opastus;
- b) aluksella toteutettavia ohjelmia, joilla pyritään jatkuvasti torjumaan tapaturmia, vammoja ja sairauksia samoin kuin edistämään terveyttä ja turvallisuutta työssä ja joissa ovat mukana merenkulkijoiden edustajat ja kaikki muut henkilöt, joita näiden ohjelmien toteuttaminen koskettaa, sekä joissa on otettu huomioon ennaltaehkäisevät toimenpiteet, tekninen ja suunnitteluun liittyvä valvonta sekä yleisiä ja erityisiä työtehtäviä koskevien menettelyjen ja toimintaohjeiden uudistamistarve sekä henkisuojainten käyttö; ja
- c) määräyksiä, jotka koskevat tarkastuksia, raportointia ja vaarallisten olosuhteiden korjaamista sekä aluksella sattuneiden onnettomuuksien tutkintaa ja raportointia.

2. Määräyksissä, joita tämän normin 1 kappaleessa tarkoitetaan,

- a) on otettava huomioon ne asiaan liittyvät kansainväliset asiakirjat, jotka koskevat yleisesti työterveyden ja -turvallisuuden suojelua samoin kuin erityisiä riskejä, ja keskityttävä merenkulkijan työhön liittyvien ja merenkulkualan työlle ominaisten tapaturmien, vammojen ja sairauksien torjumiseen;
- b) on todettava, että päälliköllä ja/tai tämän tehtävään määräämällä henkilöllä on erityinen vastuu työterveyden ja -turvallisuuden suojelua aluksella koskevan toimintasuunnitelman noudattamisesta ja täytäntöön panemisesta; ja
- c) on todettava, että aluksen merenkulkijoiden nimeämällä tai valitsemalla työsuojeluvaltuutetulla on oikeus osallistua aluksen työsuojelutoimikunnan kokouksiin; alukselle, jossa työskentelee vähintään viisi merenkulkijaa, on perustettava mainittu komitea.

3. Säännössä 4.3 olevassa 3 kappaleessa tarkoitettuja lakeja, määräyksiä ja muita toimenpiteitä on tarkistettava säännöllisesti. Tällöin on kuultava varustamoja ja merenkulkijoita edustavia järjestöjä. Tarvittaessa niitä on mukautettava tekniikan kehitykseen ja tutkimukseen, jotta helpotetaan työterveyden ja -turvallisuuden suojelua koskevan toimintasuunnitelman ja -ohjelman jatkuvaa parantamista ja edistetään siten jäsenvaltion lipun alla purjehtivilla aluksilla olevien merenkulkijoiden työympäristön turvallisuutta.

4. Tämän sopimuksen vaatimukset voidaan täyttää siten, että noudatetaan niitä kansainvälisiä sopimuksia, jotka koskevat aluksella olevan työpaikan vaaratekijöille altistumisen hyväksyttävää tasoa, ja laaditaan ja pannaan täytäntöön työterveyden ja -turvallisuuden suojelua koskevat toimintasuunnitelmat ja -ohjelmat.

5. Toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että

- a) työssä sattuneet tapaturmat, vammat ja sairaudet ilmoitetaan asianmukaisesti;
- b) kaikista tapaturmista ja sairauksista laaditaan kattavat tilastot, jotka analysoidaan ja julkaistaan ja joiden perusteella voidaan tarvittaessa tarkastella yleisiä suuntauksia ja havaittuja vaaroja; ja
- c) kaikki työssä sattuneet tapaturmat tutkitaan.

6. Työterveyttä ja -turvallisuutta koskevat raportit ja selvitykset on laadittava ottaen huomioon merenkulkijoiden henkilötietojen suoja.

7. Toimivaltaisen viranomaisen on yhdessä varustamojen ja merenkulkijoiden järjestöjen kanssa huolehdittava siitä, että merenkulkijoita informoidaan aluksella olevista erityisistä vaaroista esimerkiksi ilmoitustaululla olevilla virallisilla ilmoituksilla, joihin sisältyvät asiaankuuluvat ohjeet.

8. Toimivaltaisen viranomaisen on edellytettävä, että varustamot ottavat huomioon aluksiaan koskevat tilastot sekä toimivaltaisen viranomaisen pitämät yleiset tilastot laatiessaan työterveyden ja -turvallisuuden hallintaan liittyvää riskinarviointia.

Sääntö 4.4 – Merimiespalvelut maissa

Kunkin jäsenvaltion on huolehdittava siitä, että maissa mahdollisesti olevat merimiespalvelut ovat helposti saatavissa. Jäsenvaltion on lisäksi tuettava merimiespalvelujen järjestämistä tiettyihin satamiin siellä olevilla aluksilla työskenteleviä merenkulkijoita varten.

Normi A4.4 – Merimiespalvelut maissa

1. Kunkin jäsenvaltion, jonka alueella on merimiespalveluja, on edellytettävä, että ne ovat kaikkien merenkulkijoiden käytettävissä riippumatta kansallisuudesta, rodusta, ihonväristä, sukupuolesta, uskonnosta, poliittisista mielipiteistä, sosiaalisesta alkuperästä tai lipusta, jonka alla se alus, jolla he ovat työsuhteessa tai muutoin toimivat tai työskentelevät, purjehtii.

2. Kunkin jäsenvaltion on edistettävä merimiespalvelujen perustamista alueellaan oleviin tarkoituksenmukaisiin satamiin ja määriteltävä asiaankuuluvia varustamojen ja merenkulkijoiden järjestöjä kuultuaan, mitkä satamat sopivat tähän tarkoitukseen.

3. Kunkin jäsenvaltion on edistettävä sellaisten merimiespalvelulautakuntien perustamista, jotka jatkuvasti valvovat, että merimiespalvelut vastaavat merenkulkijoiden tarpeissa tapahtuvia muutoksia, jotka johtuvat merenkulkualan teknisestä, operatiivisesta ja muusta kehityksestä.

5 OSASTO. MÄÄRÄYSTEN NOUDATTAMINEN JA TÄYTÄNTÖÖNPANON VALVONTA

Sääntö 5.1.5 – Valitusmenettely aluksella

1. Kunkin jäsenvaltion on edellytettävä, että sen lipun alla purjehtivilla aluksilla voidaan nopeasti, tehokkaasti ja oikeudenmukaisesti käsitellä merenkulkijoiden valitukset, jotka koskevat väitettyä yleissopimuksen määräyksien vastaista menettelyä (merenkulkijoiden oikeudet mukaan luettuina).

2. Kunkin jäsenvaltion on rangaistuksen uhalla kiellettävä kaikenlainen vainoaminen, joka kohdistuu valituksen tehneeseen merenkulkijaan.

3. Tämä sääntö ei saa estää merenkulkijaa turvautumasta muihin oikeudellisiin keinoihin, joita hän pitää asianmukaisena.

Normi A5.1.5 – Valitusmenettely aluksella

1. Rajoittamatta muita oikeuksia, jotka perustuvat kansallisiin lakeihin tai määräyksiin tai työehtosopimukseen, merenkulkijoilla on oltava oikeus valittaa aluksella mistä tahansa väitetystä yleissopimuksen määräyksen vastaisesta menettelystä (merenkulkijoiden oikeudet mukaan luettuina).

2. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että sen lait tai määräykset, jotka koskevat aluksella tehtävää valitusta, vastaavat säännön 5.1.5 vaatimuksia. Kyseisen menettelyn tarkoituksena on ratkaista valitus mahdollisimman alhaisella tasolla. Merenkulkijalla on kuitenkin kaikissa tapauksissa oltava oikeus valittaa suoraan päällikölle ja asianmukaisille ulkopuolisille viranomaisille silloin, kun hän katsoo sen tarpeelliseksi.

3. Valitusmenettelyyn aluksella sisältyy merenkulkijan oikeus avustajaan tai edustajaan samoin kuin varotoimenpiteet, joiden tarkoituksena on estää valituksen tehneeseen merenkulkijaan kohdistuva vainoaminen. Vainoamisella tarkoitetaan jonkun henkilön

vihamielisiä tekoja, jotka kohdistuvat aluksella olevaan merenkulkijaan, joka on tehnyt valituksen muutoin kuin kiusaamis- tai vahingoittamistarkoituksessa.

4. Työsopimuksen jäljennöksen lisäksi kaikille merenkulkijoille on annettava kopio valitusmenettelyä aluksella koskevista ohjeista. Niihin kuuluu lippuvaltion sekä, jos se on eri, merenkulkijoiden asuinmaan toimivaltaisen viranomaisen yhteystiedot samoin kuin sen aluksella olevan henkilön nimi tai henkilöiden nimet, joka tai jotka voivat luottamuksellisesti antaa merenkulkijoille valitukseen liittyviä puolueettomia neuvoja ja muutoinkin avustaa heitä aluksella tehtävää valitusta koskevassa menettelyssä.

LOPPUSÄÄNNÖKSET

Tämän sopimuksen täytäntöönpanoa on tarkistettava, jos merityötä koskevan yleissopimuksen (2006) säännöksiin on tehty muutoksia, jos jompikumpi tämän sopimuksen osapuolista niin vaatii.

Kyseessä olevat työmarkkinajärjestöt tekevät tämän sopimuksen sillä edellytyksellä, että merityötä koskeva ILO:n yleissopimus vuodelta 2006 tulee voimaan, ja sopimus tulee voimaan 12 kuukauden kuluttua siitä päivästä, jolloin vähintään 30:n jäsenvaltion ratifiointit on rekisteröity Kansainvälisessä työtoimistossa edellyttäen, että niiden osuus maailman alusten bruttovetoisuudesta on vähintään 33 prosenttia.

Jäsenvaltiot ja/tai työmarkkinajärjestöt voivat pitää voimassa tai ottaa käyttöön tässä sopimuksessa merenkulkijoille asetettuja määräyksiä edullisempia määräyksiä.

Tämän sopimuksen soveltaminen ei rajoita voimassa olevan tiukemman ja/tai tarkemman yhteisölainsäädännön soveltamista.

Tämä sopimus ei saa vaikuttaa mihinkään lakiin, ratkaisuun, tapaan tai sopimukseen, jolla turvataan kyseessä oleville merenkulkijoille suotuisimmat olosuhteet. Tämän sopimuksen soveltaminen ei rajoita esimerkiksi toimenpiteistä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen edistämiseksi annetun neuvoston direktiivin 1989/391/ETY, terveydelle ja turvallisuudelle asetettavista vähimmäisvaatimuksista aluksilla tapahtuvan sairaanhoidon parantamiseksi annetun neuvoston direktiivin 92/29/ETY eikä merenkulkijoiden työajan järjestämistä koskevasta sopimuksesta annetun neuvoston direktiivin 1999/63/EY (muutettava tämän sopimuksen liitteen A mukaisesti) soveltamista.

Tämän sopimuksen täytäntöönpanoa ei voida käyttää oikeutettuna perusteena alentaa tämän sopimuksen alalla merenkulkijoille annettua yleistä suojan tasoa.

EUROOPAN KULJETUSTYÖNTEKIJÖIDEN LIITTO (EUROPEAN TRANSPORT WORKERS' FEDERATION, ETF)

EUROOPAN YHTEISÖN KANSALLISTEN VARUSTAMOYHDISTYSTEN KESKUSJÄRJESTÖ (EUROPEAN COMMUNITY SHIPOWNERS ASSOCIATION, ECSA)

MERILIIKENTEN ALAKOHTAISEN NEUVOTTELUKOMITEAN PUHEENJOHTAJA

BRYSSELISSÄ 19 PÄIVÄNÄ TOUKOKUUTA 2008

LIITE A

MERENKULKIJOIDEN TYÖAJAN JÄRJESTÄMISESTÄ 30 PÄIVÄNÄ SYYSKUUTA 1998 TEHDYN SOPIMUKSEN MUUTOKSET

Työmarkkinaosapuolten keskusteluissa, joita käytiin merityötä koskevasta yleissopimuksesta (2006) tehtävää sopimusta varten, tarkistettiin lisäksi 30 päivänä syyskuuta 1998 tehtyä merenkulkijoiden työajan järjestämistä koskevaa sopimusta sen varmistamiseksi, että kyseinen sopimus on vastaavien yleissopimuksen määräysten mukainen ja osapuolet ovat samaa mieltä muutoksista.

Keskustelujen tuloksena työmarkkinaosapuolet ovat sopineet seuraavista muutoksista merenkulkijoiden työajan järjestämistä koskevaan sopimukseen:

1. 1 lauseke

Lisätään uusi 3 kohta:

“3. Jos syntyy epätietoisuutta siitä, voidaanko jotakin henkilöryhmää pitää tässä sopimuksessa tarkoitettuina merenkulkijoina, asian ratkaisee kunkin jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen asiaankuuluvia varustamojen ja merenkulkijoiden järjestöjä kuultuaan. Tältä osin otetaan asianmukaisella tavalla huomioon Kansainvälisen työjärjestön (merenkulkualaa koskevan) 94. yleiskokouksen päätöslauselma ammattiryhmiä koskevasta tiedosta.”

2. 2 lausekkeen c kohta

Korvataan 2 lausekkeen c kohta seuraavasti:

”c) ’merenkulkijalla’ henkilöä, joka työsuhteessa tai muutoin toimii tai työskentelee jossakin ominaisuudessa aluksella, johon tätä sopimusta sovelletaan;”

3. 2 lausekkeen d kohta

Korvataan 2 lausekkeen d kohta seuraavasti:

”d) *varustamolla* aluksen omistajaa tai muuta organisaatiota tai henkilöä, esimerkiksi laivanisäntää, edustajaa tai huoltovarustamoja, joka on ottanut vastuun aluksen toiminnasta ja joka on sen hyväksyessään sitoutunut vastaamaan tähän sopimukseen perustuvista varustamon velvollisuuksista ja vastuista riippumatta siitä, vastaako joistakin tehtävistä varustamon puolesta muu organisaatio tai henkilö.”

4. 6 lauseke

Korvataan 6 lauseke seuraavasti:

“1. Alle 18-vuotiaiden merenkulkijoiden yötyö on kiellettyä. Tässä lausekkeessa yö määritellään kansallisen lain ja käytännön mukaisesti. Sen on kestettävä vähintään 9 tuntia ja alettava viimeistään keskiyöllä ja päättyävä aikaisintaan kello 05.00.

2. Toimivaltainen viranomainen voi myöntää luvan poiketa ehdottomasta yötyön kiellosta edellyttäen, että

- a) se haittaa sellaista tietyille merenkulkijoille tarkoitettua vahvistettua koulutusohjelmaa, joka suoritetaan määrätyn aikataulun mukaisesti; tai
- b) tietty tehtävä tai määrätty koulutusohjelma edellyttää, että poikkeuksen piiriin kuuluvat merenkulkijat suorittavat työtehtävät yöllä, ja viranomainen asiaankuuluvia varustamojen ja merenkulkijoiden järjestöjä kuultuaan toteaa, että työ ei vaaranna heidän terveyttään tai hyvinvointiaan.

3. Alle 18-vuotiaiden merenkulkijoiden ottaminen työsuhteeseen tai muuhun toimeen tai työhön on kiellettyä, jos työ saattaa vaarantaa heidän terveytensä tai turvallisuutensa. Toimivaltaisen viranomaisen on asiaankuuluvia varustamojen ja merenkulkijoiden järjestöjä kuultuaan määriteltävä tällaiset työt, ellei niitä määritellä kansallisissa laeissa tai määräyksissä, asiaankuuluvien kansainvälisten standardien mukaisesti.”

5. 13 lauseke

Korvataan 13 lausekkeen 1 kohdan ensimmäinen virke seuraavasti:

“1. Merenkulkijat, joilta puuttuu lääkärintodistus siitä, että heidän terveydentilansa ei ole esteenä laivatyön tekemiselle, eivät saa työskennellä aluksella.

2. Tästä voidaan poiketa ainoastaan tässä sopimuksessa määritellyissä tapauksissa.

3. Toimivaltaisen viranomaisen on edellytettävä, että merenkulkija, ennen kuin hän aloittaa työnsä aluksella, esittää voimassa olevan lääkärintodistuksen siitä, että hänen terveydentilansa ei ole esteenä laivatyön tekemiselle.

4. Toimivaltaisen viranomaisen on määriteltävä lääkärintarkastuksen ja lääkärintodistuksen sisältö ottaen huomioon, että merenkulkijan lääkärintodistuksen on annettava asianmukainen kuva hänen terveydentilastaan hänen tehtäviinsä nähden; tämä edellyttää, että otetaan huomioon soveltuvat kansainväliset ohjeistot ja kuullaan asiaankuuluvia varustamojen ja merenkulkijoiden järjestöjä.

5. Tämä sopimus ei vaikuta kansainvälisen merenkulkijoiden koulutusta, pätevyyskirjoja ja vahdinpitoa koskevan vuodelta 1978 olevan yleissopimuksen, (STCW-yleissopimus), sellaisena kuin se on muutettuna, soveltamiseen. Toimivaltaisen viranomaisen on hyväksyttävä STCW-yleissopimuksen vaatimusten mukainen terveystodistus tämän lausekkeen 1 ja 2 kohdan soveltamiseksi. Niiden merenkulkijoiden osalta, joita STCW-yleissopimus ei koske, on hyväksyttävä myös kyseisiä vaatimuksia sisällöltään vastaavat lääkärintodistukset.

6. Lääkärintodistuksen voi antaa vain asianmukaisesti laillistettu pätevä lääkäri tai, jos kysymyksessä on ainoastaan näkökykyä koskeva todistus, pätevä henkilö, jonka antaman todistuksen toimivaltainen viranomainen hyväksyy. Lääkärintarkastuksia suorittavien lääkäreiden on lääkärinlausuntoja antaessaan oltava ammatillisesti riippumattomia.

7. Merenkulkijoille, joille ei ole myönnetty lääkärintodistusta tai joiden työkyky on rajoitettu aikaan, työhön tai liikennealueeseen liittyvästä syystä, on annettava mahdollisuus toiseen, riippumattoman lääkärin tai lääketieteellisen asiantuntijan suorittamaan lääkärintarkastukseen.

8. Jokaisessa lääkärintodistuksessa on erityisesti todettava, että

- a) asianomaisen merenkulkijan kuulo ja näkö ovat tyydyttävät samoin kuin värinäkö siinä tapauksessa, että sillä on vaikutusta työn suorittamiseen; ja
- b) merenkulkijalla ei ole vikaa tai vammaa, jota laivatyö pahentaisi tai jonka johdosta hän tulisi kykenemättömäksi työhön tai vaarantaisi muiden aluksella olevien henkilöiden terveyden.

9. Elleivät merenkulkijan työtehtävät tai STCW-yleissopimus edellytä lyhyempää voimassaoloaika,

- a) merenkulkijan lääkärintodistus on voimassa enintään kaksi vuotta, paitsi jos merenkulkija on alle 18-vuotias, jolloin sen voimassaoloaika on enintään yksi vuosi;
- b) merenkulkijan värinäköä koskeva todistus on voimassa enintään kuusi vuotta.

10. Pakottavissa tapauksissa toimivaltainen viranomainen voi antaa merenkulkijalle luvan työskennellä ilman voimassa olevaa lääkärintodistusta seuraavaan poikkeamissatamaan asti, jossa merenkulkija voi hankkia pätevän lääkärin antaman lääkärintodistuksen edellyttäen, että

- a) lupa on voimassa enintään kolme kuukautta; ja
- b) asianomaisen merenkulkijan lääkärintodistus on äskettäin vanhentunut.

11. Jos todistuksen voimassaoloaika päättyy matkan aikana, todistus on kuitenkin voimassa seuraavaan poikkeamissatamaan asti, jossa merenkulkija voi saada pätevän lääkärin antaman lääkärintodistuksen edellyttäen, että tällainen ajanjakso ei ylitä kolmea kuukautta.

12. Merenkulkijoilla, jotka työskentelevät vakituisesti kansainväliseen liikenteeseen käytettävillä aluksilla, on oltava ainakin englanninkielinen lääkärintodistus.”

Seuraavat 13 lausekkeen 1 kohdan virkkeet sekä 13 lausekkeen 2 kohta numeroidaan kohdiksi 13–15.

6. 16 lauseke

Korvataan ensimmäinen virke seuraavasti:

”Kaikilla merenkulkijoilla on oikeus palkalliseen vuosilomaan. Palkallisen vuosiloman pituuden on oltava vähintään 2,5 kalenteripäivää työssäkäyntikuukautta kohden ja samassa suhteessa kutakin vajaata työssäkäyntikuukautta kohden.”